

༡༡། རྒྱལ་མའི་འགྲེལ་པ་འཕྲིན་ལས་
སྟེལ་པའི་སྟེན་ལུང་།

མཛེད་པ་པོ།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་མཆོག་

2019

འཕྲུལ་དེབ་ཨང་། ༡༣།

དཀར་ཆག

ཐོན་ཐང་།

སྒྲིལ་མ་ཉེར་གཅིག་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་འཕྲིན་ལས་ཆར་དུ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིན་ཕུང་།

1) རྒྱུད་འདི་ཐོག་མར་སྤྲུལ་གསུངས་པའི་ཁུངས་ལ་དབྱེད་པ།	3
2) ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་སྡེ་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ།	6
3) ཐུན་མོང་བའི་བྱང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བརྗོད་པ།	8
4) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་རབས་ཀྱི་ཚུལ།	10
5) སྐབས་འདིའི་འཛིགས་བ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པའི་བཤད་སློལ།	1312
6) འཛིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་བ་བརྒྱད་ངོས་བཟུང་བ།	14
7) འཛིག་རྟེན་གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་བ་བརྒྱད།	1514
8) མཆན་གྱི་དོན།	21
9) ཕྱག་འཆལ་དང་པོ་རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ།	21
10) ཕྱག་འཆལ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་མ་དཀར་མོ་མདངས་ལྗན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ། ...	25
11) ཕྱག་འཆལ་གསུམ་པ་རྗེ་བཙུན་མ་པ་རོལ་ཕྱིན་མའི་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ།	2726
12) ཕྱག་འཆལ་བཞི་པ་རྗེ་བཙུན་མ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ།	28
13) ཕྱག་འཆལ་ལྔ་པ་རྗེ་བཙུན་མ་རྒྱུ་སྤྲོད་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ།	29
14) ཕྱག་འཆལ་དྲུག་པ་རྗེ་བཙུན་མ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ།	31

དཀར་ཆག

- 15) ཕྱག་འཆའ་བདུན་པ་ཇི་བཙུན་མ་གཞན་མཐུ་འཛིམས་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།32
- 16) ཕྱག་འཆའ་བརྒྱད་པ་ཇི་བཙུན་མ་བདུད་འཛིམས་དབང་ཉིར་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 33
- 17) ཕྱག་འཆའ་དགུ་པ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།35
- 18) ཕྱག་འཆའ་བརྩ་པ་ཇི་བཙུན་མ་བདུད་དང་འཛིག་ཉིང་དབང་སྤྱད་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 37
- 19) ཕྱག་འཆའ་བརྩ་གཅིག་པ་ཇི་བཙུན་མ་པོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་
འཆའ་བ།38
- 20) ཕྱག་འཆའ་བརྩ་གཉིས་པ་ཇི་བཙུན་མ་བགྱིས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 40
- 21) ཕྱག་འཆའ་བརྩ་གསུམ་པ་ཇི་བཙུན་མ་སྦྱིན་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།42
- 22) ཕྱག་འཆའ་བརྩ་བཞི་པ་ཇི་བཙུན་མ་འགྲུགས་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།44
- 23) ཕྱག་འཆའ་བཙེ་ལྷ་པ་ཇི་བཙུན་མ་ཞི་བ་ཆེན་མོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།46
- 24) ཕྱག་འཆའ་བརྩ་དྲུག་པ་ཇི་བཙུན་མ་དགྲ་འཛིམས་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།47
- 25) ཕྱག་འཆའ་བརྩ་བདུན་པ་ཇི་བཙུན་མ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 50
- 26) ཕྱག་འཆའ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ཇི་བཙུན་མ་རྣམ་རྒྱལ་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།52
- 27) ཕྱག་འཆའ་བརྩ་དགུ་པ་ཇི་བཙུན་མ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསེག་པའི་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
བ།53
- 28) ཕྱག་འཆའ་ཉི་ཤུ་པ་ཇི་བཙུན་མ་དངོས་ཟུབ་འབྱུང་གནས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།55
- 29) ཕྱག་འཆའ་ཉིར་གཅིག་པ་ཇི་བཙུན་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། 56
- 30) བན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྟན་བ།58
- 31) བན་པའི་བན་ཡོན།59
- 32) བརྒྱས་པའི་བན་ཡོན། 60

དཀར་ཆག

- 33) སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་པའི་གཙོ་བོའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་མཆོན་དོན། 61
- 34) བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་སྒྲོལ་མའི་སྒྲོར་གྱི་ཟུར་མཆན། 62
- 35) སྒྲོན་ཆོག 64

སྒྲོན་སྒྲེང་།

འཕྲུལ་དེབ་འདི་ནི་བོད་སྐད་སྒྲེང་བཞི་པ་རིན་ཆེན་བཅེགས་པའི་ཁང་བཟང་ནས་ཟུར་དུ་བཏོན་པའི་ཆོས་
ཆོན་ཞིག་ཡིན། བོད་སྐད་སྒྲེང་བཞི་པ་རིན་ཆེན་བཅེགས་པའི་ཁང་བཟང་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་གཉིས་སུ་
དཔར་བསྐྱུན་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་བྱས་ཟིན། ཡིན་ན་ཡང་ད་དུང་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་ལ་མ་
རེག་པས། ད་རེས་ཅུང་གཟིགས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡ་མའི་ལེགས་བཤད་གཅེས་སྦྲེངས་ཁང་ནས་
འཕྲུལ་དེབ་དུ་བསྐྱུན་བཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ངེད་ཅག་ནི་ཤེས་ཆ་དང་པན་པས་ནོར་འཛོལ་གྱི་ཉེས་
བཅིལ་ཡོད་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་རྗེས་སུ་བཅོས་སྒྲིག་བྱེད་ཆོག་པས་ལམ་སྟོན་གྱི་དགོངས་འཆར་
གནང་བ་ལ་ཡི་རང་གིས་རེ་སྐྱུག་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

༢༡། །སྒྲིལ་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་བསྟོད་འགྲེལ་འཕྲིན་ལས་ཆར་དུ་
སྟེལ་བའི་སྟོན་ཕུང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

དོན་དམ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའི་མེ་ལོང་ངོས། །
ཀུན་རྫོབ་འཇའ་ཚོན་འོད་གྱི་གྲར་ཁྲིམ་ཅན། །
མཉམ་རྗེས་བྱང་འབྲུག་ས་གསུམ་པན་བདེའི་གཉེར། །
སྟོན་མཆོག་སྤྲས་གཙང་བྱ་དེས་དག་ལེགས་སྟོལ། །

ཚོངས་པའི་ཐུན་འཁྲིགས་སྟོང་གི་བྱ་ག་ཅེར། །
ཤེས་རབ་འོད་སྤང་འབྲུམ་གྱི་ཅེ་དགའ་ཡིས། །
འཁོར་རྩ་ཐུན་པའི་སྟོང་ཆེན་འཛིགས་བྱེད་པ། །
ཐར་ལམ་མིག་གཅིག་རིན་ཅན་སྒྲ་མས་དགོངས། །

རྒྱལ་ཀུན་ཡུམ་དང་སྤང་མཐའི་རྫོས་གར་རྩ་སྟེལ་སོགས་མ་ངས་སྦྱུ་འབྲུལ་བྱེ་བར་
དབང་མཛད་མ། །
འཕངས་སོགས་འཛིགས་ཆེན་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་གྱིས་རི་ལྟར་གདུང་ཡང་ཁྱོད་
མཆོན་འཛིན་ཅམ་སྟོལ་མཛད་མ། །
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྲས་མཛད་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཀྱང་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་འཕྲིན་ལས་སྟོག་

བཞིན་སྐྱར་མགྲོགས་མ། །

ཇི་བཅུན་མ་གྱི་རྟག་ཏུ་བྱོད་ལ་སློ་གསུམ་རབ་འབྱངས་འཕུལ་ཡུན་མངོན་འདོད་བཅོལ་བ་
དོན་ཡོད་མཛོད། །

དེ་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་ཡིད་ཀྱི་དང་མའི་མཆོ། །

བསྐྱལ་བའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བས་སྐྱན་བསུས་ཏེ། །

མདོ་རྒྱད་ཆད་མའི་ལོ་རྒྱས་གྲུང་བསྐྱིགས་ཀྱིས། །

སྙེ་མོ་མཆོག་འདིའི་སྐྱབ་ཐབས་ཅུང་དགེ་བ། །

ཞེས་སྐྱབས་ཡུལ་དམ་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་བས་ལམ་མངོན་པར་དགེ་བའི་
སྐབས་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་འདིར་བྲག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་གི་རྒྱད་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་ཇི་བཅུན་མ་འཕགས་མ་སློལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་པན་
ཡོན་དང་བཅས་པའི་བྲག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱད་འདི་ཉིད། རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་
སོགས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་བྲབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་ནས་ད་བར་འཕྲིན་ལས་
རྒྱས་ཤིང་། པན་ལུས་གྲུང་དངོས་རྟགས་ཡང་དག་གམ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་
མི་དགོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་ར་ཕྱད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དང་། འགེལ་བ་
ཡང་མཁས་སྐྱབ་སྤྱི་བྱེ་དུ་མས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཞད་ཆད་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་ཞིག་
མཛལ་མོད། འོན་ཀྱང་རང་དང་གོ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དང་། རྒྱད་སྟེ་གང་ཡིན་སོགས་
མཐའ་དབྱེད་དགོས་རིགས་དགག་གཞག་ལམ་ནས་ངོ་སྟོན་པ་ཅུང་བ་དང་། རང་ཉིད་གྲུང་
སྙེ་མོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་ཁག་ལ་གོམས་པ་སྟེལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱད་དུ། འཕགས་པ་སྐྱ་
སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། དེའི་དངོས་སྟོབ་ཇི་བཅུན་མས་

གནས་བརྟན་བརྟུག་གི་ཉོགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཡིང་།

སྐྱ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པའི་ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་
པའི་སྐྱབ་ཐབས་སོགས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ཁག་ནམས་གཙོ་བོར་བཟུང་། རྗེ་བཙུན་
གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་དང་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་
ནམས་ཀྱི་འགྲེལ་བས་འཆད་སྒོལ་དང་ཡང་བསྟུང་ཉེ། མཐའ་ཆོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགག་
གཞན་སྒོར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས། གཙོ་བོར་ལས་དང་པོ་བ་
ནམས་རྒྱུད་ལྡེའི་འདིའི་དོན་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་དགོས་དམིགས་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ།

འཆད་པ་ལ་བཞི། རྒྱུད་འདི་ཐོག་མར་སྤྲས་གསུངས་པའི་ཁྱད་སྤངས་ལ་དབྱེད་པ་

དང་།

རྒྱུད་དོན་བཞི་ལས་སྐྱ་མེད་སོགས་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། ལྷ་མོ་འདིའི་སྤྲེས་རབས་
པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐྱངས་
ཉེ་འཆད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་མའི་རྒྱུད་འདིའི་འབྱུང་ཁྱད་སྤངས་ལ་རྗོ་ནང་པས།
རྒྱུད་འདི་སྒོལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉོག་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གྲགས་
སོ། །ཞེས་དང་།

བསྐྱལ་པ་འདི་ཉིད་ལ། དེ་པོ་པོ་ཏ་ལར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་སྐྱ་
གནོད་སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་གངས་མེད་ཅིང་། ཆད་མེད་པའི་དབྱུས་སུ་འཕགས་པ་སྐྱོན་རས་
གཟིགས་གྱིས་སྒོལ་མའི་སྤྲགས་རྒྱུད་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱ་གསུངས་སོ། །རྗོགས་ལྡན་གྱི་དུས་
སུ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཀས་བྱེད་སྐྱད། གསུམ་ལྡན་གྱི་ཆེ་དེ་བྱུབ་ནས་
འབྱུང་ཕྱག་དྲུག་པ་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་ན་དེ་ཡང་བྱུབ་ནས་སྒོར་ཕྱག་བརྒྱ་
གཉིས་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཙོད་ལྡན་གྱི་དུས་ན་སྒོལ་མ་འདུས་པ་སྒོ་ག་སྒོར་ཡོད་པ་འདི་

བྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་།

ཁྱད་པར་རྒྱད་འདི་ནམས་སྦྲར་ཡང་འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྟོན་པས་བཟླས་ཏེ་གསུངས་པའང་
ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་གྱི་བཤད་པའི་རྒྱད་མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། གྲུ་འཛིན་རི་
ཡི་ཅེ་མོར་ནི། །ཤྲུ་སེལྤེས་གསུངས་པའི་རྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བསྐླལ་
པ་འདི་ལ་ཐོག་མར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཟླས་ཏེ་
སྟོན་པས་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་མའི་རྒྱད་འདི། སྒྲོལ་མ་མངོན་པར་
འབྱུང་བའི་རྒྱད་ལེའུ་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ཆོན་དང་། ཡང་ལེའུ་
བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། ད་ལྟར་
བཀའ་འབྱུང་རྒྱད་འབུམ་ཅ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ལས་སྤྲ་ཆོགས་བསྟན་པའི་རྒྱད་
ཅེས་གྲགས་པའི་ལེའུ་སོ་ལྔ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེའུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་མ་སྤས་པའི་སྒྲོལ་བསྟོད་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས།
སྒྲོལ་མ་མངོན་འབྱུང་ལེའུ་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་པར། །གང་གསུངས་གསལ་བྱས་དེ་དགོས་
འགོ་ཡིད་ཐུན་སེལ་ཤོག །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤྱུང་གྲུལ་འཛིན་ཞེས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་
བསྟོད་ནམ་དག་གཅུག་གི་འོར་བུ་ལས། སྒྲོལ་མ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ལེའུ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གཉིས་པ། ནལ་འཁྱོར་ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། ལྟའི་ནམ་གངས་བསྟན་པའི་ལེའུ་
བཅུ་གསུམ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྲུ་གྲུབ་པས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། ལྟ་མོ་
སྒྲོལ་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ལ་བསྟོད་པ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཉོགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཤིང་།

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སུམ་ཅུ་ཙ་ལ་
ཡོད་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་མ་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་བཀའ་འགྱུར་རྒྱུད་འབྲུམ་སོད་ཙ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཕྱག་འཆལ་
ཉིར་གཅིག་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་ཡིག་ཏུ་སྤྲོད་ངོ་། །

འདི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པས་བསྐྱིགས་པ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་
དབྱུང་དགོས་པར་སྤང་སྟེ། ཕྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་པའི་རྒྱུད་འདི་སྒྲོལ་མ་མངོན་པར་
འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲུལ་པས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་ལ། བོད་དུ་ཕྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་པའི་རྒྱུད་འདི་བྱ་རྒྱུད་དུ་
གསུངས་པ་དག་གི་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་ས་ཡང་ལས་སྣ་ཆོགས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་
འདི་ལ་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །

རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་དང་ཙ་མེ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་གི་རྒྱུད་འདི་
སངས་རྒྱས་ཀླུ་མ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཀླུ་
པ་སྤང་མཛད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། གཞུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྒྱས་ཏེ་གསུངས་པར་མངོན་ཏེ།
ལས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། འཇམ་དཔལ་གཟུངས་འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
སྟེད་པའི་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་ལ་མ་རངས་པ་འཛོམས་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་སྟེ། བན་ཡོན་ནི་
བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའོ། །ཞེས་དང་།

ཉི་མ་སྤྲུལ་པས། བཙུམ་ལྷན་ཤུ་གྲུ་གྲུབ་པས་རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་
བསྟོད་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་པའི་སྐབ་ཐབས། ཞེས་དང་། ལས་སྣ་ཆོགས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་

ལས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
རྒྱད་འདིའི་སྤྱར་བྱུང་དུའང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་གསུངས་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་པའི་རྒྱད་འདི་རྒྱད་སྟེ་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པ་ནི།
རྒྱད་འདི་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེ་བས་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་ནང་ནས་བྱ་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པར་
བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས། འདི་བྱ་རྒྱད་ཡིན་མིན་ནི་
བརྟག་སྟེ། ཕྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་མ་འདི། ལྷ་མེད་རྒྱད་དུ་བཀྲལ་བའང་འདུག་གསུང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗོན་པས། ཕྱག་འཆལ་དང་པོ་རྣམས་ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་
དོན་གཉིས་རེས་བཀྲལ་ཞིང་། ཕྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་པ་ལ་ཡིག་དོན། སྤྱི་དོན། སྤྱི་
དོན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དང་བཞིའི་སྟོན་སྒྲུབ་ལྷ་མེད་དུ་བཀྲལ་བར་སྤྲང་ལ། བོད་འགྲེལ་
གཞན་རྣམས་སུ་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་བཀྲལ་བ་ཅུམ་ལས་རྒྱད་དོན་གང་གཏོགས་གསལ་ཁ་
མ་མཛད་ཀྱང་། འདི་ནི་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ལས་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་འབྲུལ་མེད་དུ་བྱ་དགོས་པར་
སྤྲང་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲོལ་མའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ནི་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་སྟེ་སྤྱལ་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མོས་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒྲུལ་པ་ནི།
ཞེས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ལྟ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒྲུལ་པའི་རིམ་པ་དང་སྤྱར་
ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོན་མཆན་བཅས་
མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅུམ་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར།

སྟོབ་དཔོན་རྟག་པའི་རྫོང་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྫོག་འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེན་པ་
ཡོངས་རྫོགས་རྣལ་འབྱོར་པས། །ཞེས་པ་ནས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་བསྒྲུལ་

ལ། །ཞེས་སྤྱི་ལྟར་སྤྱི་ལྟར་ཆ་ནས་ལྟ་འདིའི་ལམ་གྱི་ལུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
སྤྱར་ཞིང་། རྒྱུད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་སྤྱུང་གྲུག་ཏུ་སློབ་བསྟོན་ལས། སློབ་མ་མངོན་པར་
འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས།
སྤྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་བཅོམ་སྟན་འདས་ཤིག་ཐུབ་པས་
གསུངས། ཞེས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་རྗེ་བཅུན་སློབ་མས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་
ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྱི་པའི་སློབ་མའི་སྤྱི་ཐབས་ལས་ཀྱང་། རྣམ་
དག་སྤྱགས་ཀྱི་ངི་བསལ་ལ། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དངོས་བསྐྱེད་དང་རྫོགས། །ཆོ་ག་རི་
བཞིན་རི་སྟེད་པར། །མ་འཁྲུགས་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་བསྟོམ། །ཞེས་ལམ་འདི་ལ་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཉམས་ལེན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་དུ་བཞེད་དོ། །

མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་རྣམ་ལས། བོད་འགྱུར་ལེའུ་སོ་ལྔ་
ཅན་གྱི་ལས་སྤྱི་ཚོགས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་དེ། རྒྱུད་འཁྲུལ་མེད་དང་དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མིན་
པར་སོར་གཞག་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་ངོ་ནང་པས་དེ་རྒྱུད་སྤྱི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་
བཀག་ཅིང་། རྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་རྣམ་ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མཁས་གྲུབ་ལ་ཁ་གཡང་གྱི་
གཞུང་དུ་བཞེད་པ་ལྟར་སྟོན་གང་ས་ནས་དབྱེད་གཞི་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་མིན་པས་བཞག །

དེས་ན་ཐུག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱུད་འདི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་མེད་དུ་
བཀྲལ་སྤྱང་བ་དང་གཞན་དག་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བ་མི་འགལ་བའི་ལན་དུ། འཇམ་དཔལ་
མཆོན་བརྒྱུད་སློབ་དཔོན་སྤྱི་པའི་རྗེ་རྗེ་དང་དག་དབང་གྲགས་པས་ཡོ་གར་བཀྲལ་བ་
དང་། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་སྒྲ་མེད་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཨ་ནི་
ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་། ཅེས་སོགས་བྱངས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་

བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལན་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་དབྱེད་གཞིར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤྲོ་མེད་དུ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབས། འགའ་ཞིག་གིས་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་སྤྲོ་མེད་དུ་བཀའ་ན་སྤྲོ་མེད་ཡིན་དགོས་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་འཇམ་དབལ་མཚན་བརྩོད་ཡོ་གའི་རྒྱད་དང་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་སྤྲོ་མེད་དང་ཡོ་གར་བཀའ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱད་འདིའང་སྤྲོ་མེད་དང་བྱ་རྒྱད་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་རིམ་ལྔར་བསྒྲིག།

འགའ་ཞིག་ན་རེ། འདིའི་ཉི་མ་སྤྲོ་བ་ན་མ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ཙུམ་བ་པོའི་ཉི་མ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་ཏེ། འདི་སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་དངོས་སྒོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་མཛད་པའི་སྒོ་ལ་བསྟོད་ལས། ལྷ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་གོ་སར་ལས། ཉི་མ་སྤྲོ་བ་བྱུང་བ་ཡིས། །ལེགས་སྦངས་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །བྱ་སྒོ་བ་སྤྲོ་བ་ལུས་རྒྱས་ཤོག །ཅེས་ལྷ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་བྱ་སྒོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་ལྟ་མོ་འདིའི་སྤྲོ་ས་རབས་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་མཆོག་འདི་ཉིད་རིམ་ལྔར་བའི་སྤྲོ་ས་པའི་རབས་དང་། ལྟ་མཆོག་འདི་ཉིད་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པས་པན་ཡོན་གྱི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བའི་བྱུང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བརྩོད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བརྩོད་པའོ། །དང་པོ་ཐུན་མོང་བའི་བྱུང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བརྩོད་པ་ནི།

སྒོ་བ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩམ་པའི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཆོ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བས་སངས་རྒྱས་དེའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་མཆོད་ཅིང་། ཉིན་རེ་བཞིན་སྤྱོད་གསུང་།

བཅུར་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་བའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་དང་
མཉམ་པའི་མཆོད་རྗེས་དག་གིས་རྟེན་བཀྱར་ཞིང་མཐར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྱུགས་
བསྐྱེད་པར་མཛད། དེའི་ཆེ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་དགེ་བའི་ཅ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་
འདི་ཉིད་ལ་སྦྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྦྱོན་ལམ་བཟབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིག་བསྐྱེད་ཡང་། དེའི་ལན་དུ་བྱ་མོས་སྦྱེས་པའི་རྟེན་ལ་
བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ནི་མང་གི། ། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་སྦྱོང་པ་ནི་འགའ་
ཡང་མེད་དོ། ། དེ་བས་ན་འཁོར་བ་མ་སྦྱང་གི་བར་དུ་བྱད་མེད་གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་
དོན་བྱའོ། ། ཞེས་སྤྱུགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་དུ་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་གནས་ཤིང་འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་སྦྱོང་བཞིན་དུ། ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་མི་སྦྱེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་
འགྲུབ་སོ། ། དེའི་མཐུ་ལས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྤྱོད་དང་བྱེ་དོའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་བརྒྱ་
སྟོང་རེ་འཛིན་རྟེན་པའི་སེམས་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་བཟོད་པ་ལ་བཀོད་པས་སྦྱོལ་མ་ཞེས་པའི་
མཆོན་ཐོགས་སོ། །

དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་པོ་བྱསྒྲུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་བྱང་དུ། སྤྱུགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཉི་བར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་སྦྱོབ་པར་དམ་བཅས། བདུད་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་བཞུགས་པས་བསྐྱེད་པ་དགུ་བཅུ་ཅ་
ལྔའི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་གཙུག་པོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་འབྲུམ་ཐག་རེ་བསམ་གཏན་
ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད། ལུབ་རེ་བཞིན་གཞན་འབྲུལ་བདག་པོ་སྟེ་བདུད་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་

རེ་བརྟུལ་པས་སྒྲོལ་མ། གཏུང་མ། སྦྱར་མ། དཔའ་མོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེ་ནས་བསྐལ་བ་ཐོག་བ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་མ་མེད་པའི་འོད་གྱི་
སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་བཅུ་འི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
འོད་ཟེར་གྱིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བས། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་སུ་
གྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྤང་ཡང་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་མོར་གྱུར་བ་འོད་ཟེར་
ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བས། འོད་ཟེར་སྤྲུལ་སྤྱི་གཉིས་ཡབ་ཡུམ་དུ་གྱུར་བ་འདྲེས་པ་ལས་ལྷ་
མོ་སྒྲོལ་མར་གྱུར་ཏེ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱང་སྤྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དགོངས་པ་བསྐྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་
དྲུག་ལས་སྒྲོབ་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མི་གཡོ་དབྱུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་བསྐལ་བ་ཨ་སྐྱ་ཞེས་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་འི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲོན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་ངོ་ནང་པས་གསུང་
རྒྱུ་བཞིན་བཀོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ནི།
རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འབྲུམ་དང་ཟ་མ་རྟོག་གི་མདོ་སོགས་ཕྱོགས་མཐུན་པར་རྒྱབ་ཕྱོགས་བདེ་
བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཞེས་གྲགས་པ། འཐབ་ཚོད་དང་ཀས་ཤིང་རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་
ཡང་མི་གྲགས་པའི་དག་པའི་ཞིང་དེར། སྦྱོན་པ་སངས་རྒྱུས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ལྷ་
པོས་འདུལ་བ་ལ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་དང་། མོས་འདུལ་བ་ལ་སྒྲོལ་མར་སྦྱུང་བར་

དགོངས་ནས་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་འགོ་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས། སྤྱན་གཡས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཞིག་བྱང་བ་སྤྱན་རས་གཟིགས། གཡོན་
པ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་ཞིག་བྱང་བ་ལྷ་མོ་སྟོལ་མར་སྤྱལ་པར་དགོངས། དེ་ཡང་ཞིང་
དེར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་མཆོག་ལ་བརྩན་མོ་སྟོང་ཡོད་ཀྱང་སྤྱས་
མེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་དགོན་ཅོག་ལ་མཆོད་པའི་རྩལ་སྤུལ་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱུ་ལྷན་ལ་མཆོག་གས་
ཞིག་མེ་རྟོག་ལེན་དུ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཞིག ། ཡུལ་དེར་མེ་རྟོག་བསྐྱེད་སྟོང་པོ་གཅིག་
ལ་ཡལ་ག་ཆོད་ཀྱི་གཤོག་པ་ཅམ། ལོ་མ་ལྷན་ཅམ། དེའི་དབྱས་ན་མེ་རྟོག་གསུམ་པ་
ཅམ་ཞིག་འདུག་པ་ངོ་མཆར་སྤྱེས་ཏེ་རྒྱལ་པོར་གསོལ་བས། རྒྱལ་པོས་དེའི་ནང་ལ་རྩལ་
སྤྱེས་སྤུལ་པའི་སྤྱི་ཞིག་བཞུགས་ངེས་པ་ཡིན། སྤྱན་བྱངས་ལ་མཆོད་གནས་བྱའོ་གསུངས་
ནས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་སྟོན་བརྩན་མོ་སོགས་འཁོར་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རོལ་མོ་
དང་། བ་དན་ལ་སོགས་བསྐྱམས་ཏེ་བྱོན་པ་ན། བསྐྱེད་སྟོང་པོ་ཁ་བྱེ་བའི་ནང་ཁྱེལ་བརྩུ་
དུག་ལོན་པའི་མཆོན་དཔེས་བརྩན་པ་སྤྱི་མདོག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་རལ་པའི་
ཅོད་པན་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྩན་པ་དར་ཀྱི་སྤྱི་དཀྱིས་བྱས་པ། རི་དྲགས་
ཀྱི་བགས་པ་སྤྲག་ལ་བཀལ་བ་ཞལ་ནས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་རེ་ཇེ་
ཞེས་པའི་སྤྱི་སྟོག་པ་ཞིག་བཞུགས་པར་མཛུ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དད་པས་བྱག་དང་
བཅས་ཤིང་རྟ་ལ་མཆོད་པའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་པོ་བྱང་དུ་སྤྱན་བྱངས།
མཆོན་ཡང་བསྐྱེད་སྟོང་པོ་དང་བསྐྱེད་སྤྱེས་སོགས་གྲགས། རྒྱལ་པོས་སྟོན་པ་སྤྱང་བ་མཐའ་
ཡས་ལ་སྤུལ་པ་འདི་གང་ལགས། མཆོན་ཅི་ཞིག་གསོལ་ཞུས་པས། སྤུལ་པ་འདི་ནི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དུས་གསུམ་
ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲགས་ལས་སྤུལ་པའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་

གཟིགས་དབང་སྤྱུག་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདིས་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་
མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས།

ཟླ་བ་ཉ་ལ་བབས་དུས་རྒྱལ་པོས་མཆོད་བ་དང་བཀྱར་སྟེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱས་
པས་སྤྱལ་པའི་ཁྱེའུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྗེས་སུ་བྱན་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་
བྱ་བར་དགོངས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་དུག་ལྷ་རྣམས་
ཤིང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མེ་ལྷར་འབར་བ་གཟིགས་ཏེ་སྟོང་རྗེ་ནས་སྤྱན་ཆབ་ལོར་
རོ། །དེ་ཡང་སྤྱན་གཡམས་པ་ནས་སྒྲོལ་མ་དང་གཡོན་པ་ནས་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་བྱོན་ཏེ། སྒྲོལ་
མའི་ཞལ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོངས་ཤིག་གསུངས།
ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ཐུགས་གཡེང་མ་མཛད་ཅིག །ཁོ་ཙོ་
ཅག་གཉིས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་གྲོགས་བྱའོ་གསུངས་ནས་སྤྱན་གཉིས་སུ་ཐིམ་
པར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་ཙོ་སྒྲོལ་མ་ལ་སྟེ་སྤྱུགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྲིད་སྤྱོད་སྒྲོབ་
པ་རྣམ་གཟིགས་སྤྱན་ཆབ་ལས། །གང་འཁྱུངས་དེ་ཆེ་དེ་མ་ཐག་འདི་སྐད་དུ། །སྟིང་
གནས་གང་སུ་འདིགས་པས་འདིགས་འགྱུར་ཡོད། །དེ་ཀུན་ངས་སྤྱབས་ཞེས་གསུངས་
དམ་བཅའ་དགོངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པས་པན་ལོན་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་གཉིས།

གནས་བཞུག་བཅུ་དྲུག་གི་ཚོགས་བཞུག་རིན་ཆེན་ལྷོན་ཤིང་།

སྤྱིར་སྐབས་འདིའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པའི་བཤད་སྲོལ་གཉིས་དང་། རོ་
ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེན་སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པས་ནི། མེང་
གི་སྒྲུང་ཆེན་མེ་དང་ཆོམ་རྒྱན་དང་། ། དུག་སྤྱུལ་བཙོན་ཁང་ཆུ་དང་འབྲུང་པོའི་
གདོན། ། ཞེས་སེལ་དང་། སྒྲུང་ཆེན་དང་། མེ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་དང་། དུག་སྤྱུལ་དང་།
བཙོན་ཁང་དང་། ཆུ་དང་། འབྲུང་པོའི་འཛིགས་པ་དང་བརྒྱད་ལས་སློབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
མཛད་ཅིང་།

ཇི་དགོ་འདུན་གྲུབ་པས་ཀྱང་འདི་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བྲིས་མ་ལས།
འཛིགས་ཆོགས་ལྟ་བའི་རི་སྤུལ་གནས་བཅས་ཏེ། ། གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་
སེམས་ཁེངས་ཤིང་། ། པ་རོལ་བྱད་དུ་གསོད་པའི་སྤུལ་བྲིས་ཅན། ། ང་རྒྱལ་སེལ་དེ་
འཛིགས་པ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ། ཞེས་པ་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཤ་ཟའི་འཛིགས་པ་བསྐྱབ་ཏུ་
གསོལ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གྲུབ་ལ།

རོ་ནང་པས། རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དེ་ཀ་ཤམ་མེའི་འཛིགས་པ་དང་།
སློབ་དཔོན་ཨ་མ་ར་སིང་ཏུ་ཆུའི་འཛིགས་པ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷའི་སེང་གི་བཙོན་གྱི་
འཛིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སརྩ་མི་ཏ་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སུ་རྩ་
ཎ་གི་ཉི་གར་ལོག་གི་སྒྲུང་དམག་གི་འཛིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བུ་རྩ་ལྟ་གི་
འཛིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་དུག་སྤྱུལ་གྱི་འཛིགས་པ་
དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཆངས་པའི་སྤྱི་མོའི་གདོན་ནམ་རོ་ལངས་གྱི་འཛིགས་པ་
ལས་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་བཅས། རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་
འཛིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ལས་སློབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྤྱར་བར་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཉི་མ་སྤྲས་པ་དང་རོ་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དུ་རིམས་

ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནད་དུ་མ་བཟངས་པ་དང་གཅིག་པོ་རྩོ་ནད་པས་
ཕྱིས་བྱོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་འཇིགས་པ་ཉི་ཆེ་རེ་ལས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་འདི་
བརྒྱད་ཀྱི་ནད་ཚན་དུ་འདྲེན་པ་ནི། འོག་ཏུ་བྲངས་པའི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ་ཀྱི་མདོ་དང་
དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་རིམས་ནད་ལས་སྟོབ་པ་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནད་ཚན་
དུ་འདྲེན་ལ་བཅན་ལས་སྟོབ་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་བྱོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་
འགའ་ཞིག་འཇིགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་རེ་ལས་སྟོབ་པ་ཡང་སྐབས་འདིའི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་
ལས་སྟོབ་པའི་ནད་ཚན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་པའི་ལོ་
རྒྱུས་རྣམས་ནི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ་ཀྱི་མདོ་སྤེའི་གོང་ནས་བྱུང་བེན་པ་ཞིག་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།

རྒྱ་གཞུང་དུ་མས་བཅན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་པར་མཛད་པ་དང་བརྒྱད་དུ་
གསུངས་པས་རིམས་ནད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དེ་གཉིས་གདམ་ང་ཅན་དུ་བྱས་སྒྲུང་བའི་
ཕྱིར་དང་། འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་སེང་གླང་གི་འཇིགས་པ་
སོགས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་དོན་དང་། ཉི་སྤྱིས་དང་རྩོ་ནད་
སོགས་ཀྱིས་དེ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་བདེན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་
ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ཅུམ་རེ་འགོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

འཇིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་དོས་བཟུང་བ་དང་།

འཇིག་

རྟེན་གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིགས་
པ་བརྒྱད་སྟོབ་ཀྱི་མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ལས། སེང་གེ་གླང་ཆེན་མེ་དང་སྤྱལ། །མི་ཁྱོད་རྩ་

གནས་བཏུན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོག་ས་བརྗོད་རིན་ཆེན་སྟོན་ཤིང་།

དང་རིམས་ནམས་དང་། །ཤ་ཟས་འཛིགས་པ་བརྒྱད་པོ་ལས། །སློབ་མཛད་བྱེད་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོངླེའི་འཛིགས་པ་དང་། སྤང་ཆེན་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། མེའི་འཛིགས་
པ་དང་། སྐྱལ་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། མི་ཆོད་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། ལུའི་འཛིགས་པ་དང་།
རིམས་ནད་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། ཤ་ཟེའི་འཛིགས་པ་དང་བརྒྱད་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་ཏེན་གཞན་གྱི་དབང་དུས་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ནི།
 འཕགས་པ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་སྒྲོལ་བ་བྱ་བའི་གཟུངས་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་གཟུངས་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་འཛིགས་པ་བརྒྱད་
 པོ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཏུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་
 འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་
 དང་། ཡི་དུགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། བཟོད་དཀའ་བའི་འཛིགས་པ་མཐའ་
 ཡས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཉན་གྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་
 དང་། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དཔྱལ་བའི་འཛིགས་པ་སོགས་བརྒྱད་ལ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ཙམ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི། འཛིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ་ཀྱི་མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུའང་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་བསྐྱབ་པར་གསོལ་བར་གདབས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྟོབ་པ་སྤྲ་མ་ནི་དཔེ་ཙམ་སྟེ་གཙོ་བོ་ནི་འཛིགས་པ་སྤྲ་ལས་སྟོབ་པའི་མཆོན་ནས་འཛིགས་པ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ལས་སྟོབས་པར་གསོལ་བ་གདབ་དགོས་པའི་དོན་རྟོ། །

འདི་ཉིད་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དངོས་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་
འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་རྩོད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། དེ་རྩོད་
པའི་རྒྱས་པ་ལྟར་བྱུངས་པའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་མའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་
པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའང་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྐུ་གྱིས་དཔེའི་
རྟགས་གསུམ་ལས་དོན་གྱི་རྟགས་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྩོད་བཅུན་བྱམས་པས་
ཕྱིའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་བཅུ་དྲུག་དང་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་སོགས་ལས་ནང་གི་རྟོགས་
པར་དཔོག་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་དག་ལས་འཛིགས་པ་སྐྱ་མ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་རིམ་བཞིན་འཆད་ན།
དང་པོ་སེལླེའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ཚུལ་ནི། ཤིང་འཕུ་ཞིག་ནགས་ཆལ་དུ་སོང་བ་ལས།
སེང་གེ་མོ་བགྲེས་པ་ཞིག་དང་སྤང་ནས་ཟ་བར་བརྩམས་ཏེ་ཁར་ཐོགས་ནས་རང་གི་ཆང་
དང་ཉེ་བར་སོང་། དེར་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པས་སྐྱོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། མདུན་
དུ་བྱད་མེད་ཤིང་ལོའི་གོས་ཅན་ཞིག་བྱུང་ནས་སེང་གེ་མོའི་ཁ་ནས་བྲངས་ཏེ་སྒོང་བྲིང་གི་
ཆོང་འདུས་སུ་བཞག་ཏེ་སྐྱག་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

ཉི་མ་སྐྱས་པའི་བསྐྱོད་པ་ལས། སྐལ་ལྷན་རིགས་ཅན་ལམ་མཆོན་མེད་པ་
ཞིག །རང་ལུལ་མ་སྐྱེབས་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོས་བདས། །ཁོམ་ལྷན་སྐྱེས་བྱས་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་འགོ་བྱས། །སྐྱོལ་མས་རྩེས་བཟུང་སེང་གས་བྱས་བྱག་འཆལ། །ཞེས་ལམ་སྐྱོན་
མེད་པའི་མི་ཞིག་ལམ་དུ་ཆས་པའི་དུས་ན་སེང་གས་རིག་ནས་བདས་པའི་ཆོ། སྐྱོལ་མས་
རྩེས་སུ་བཟུང་ཞིང་དེའི་བྱིན་གྱིས་སེང་གེ་ཡང་དད་དེ་བྱག་འཆལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུང་ཆེན་གྱི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྤར་བུ་མོ་ལོ་བཅུ་
གཉིས་ལོན་པ་ཞིག་མེ་ཏོག་འཕུ་བར་ནགས་གསེབ་དུ་སོང་བ་ན། ལུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུང་པོ་

ཆེ་གཏུམ་པོ་ཞིག་དང་འཕྲད་དེ། དེས་སྣ་ཤལ་གྱིས་བཅིངས་ཤིང་མཆེ་བ་བསྐྱུན་པར་
བརྩམས་པ་ན། སྒྲོལ་མའི་མཚན་དྲན་པར་བྱས་ཤིང་། སྙིང་ཐག་པ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། རྗེ་བཅུན་མའི་མཚན་དྲན་པའི་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས་སྤང་ཆེན་དེས་དྲོའི་སྟོགས་མཐོན་པོ་
ལ་བཞག་སྟེ་སྣ་ཤལ་གྱིས་བྱུག་བྱས་ཤིང་། ཡང་སྤངས་ནས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཆོང་འདུས་གྱི་
གནས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་འདུན་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་
བྲང་གི་སྒྲོང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པས། བུ་མོ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གོ་
ཞེས་གྲགས་པས་ཁྲིབ་པར་བརྟེན་མཐར་རྒྱལ་པོས་གསན་ཏེ་བཅུན་མོར་སྤངས་པར་
གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། བྱིན་རྒྱལས་མཐར་ཐུག་གཟུངས་སྟགས་བསྟོད་པའི་
མཐུས། །དེ་མ་ཐག་དུ་སྤང་ཆེན་འཛིགས་ལས་སྐྱབས། །ཞེས་གཟུངས་སྟགས་གྱིས་
བསྟོད་པའི་མཐུ་ལས་སྤང་ཆེན་གྱི་འཛིགས་ལས་བསྐྱབས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ནི། །ཤ་འཁོན་ཆགས་པའི་བྲིམ་
ཆང་གཅིག་ཀྱབ་མོ་ཁང་པ་ལ་དག་ཡིས་མེ་བཏང་བས་འགྲོས་པར་བརྩམས་ཀྱང་མ་ཐར་
བའི་ཆོ། གེ་སྒྲོལ་མ་སྒྲོལ་མ་ཞེས་མཚན་ནས་བརྟོག་པས། བྲིམ་གྱི་སྙིང་དུ་སྤྲོན་ཤིན་དུ་སྟོ་
ཞིང་མངེས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཆར་གྱི་རྒྱན་གཉའ་ཤིང་ཅམ་བྲིམ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བབས་པས་མེ་
ཞི་སྟེ་བྲིམ་དེའི་མི་ཐམས་ཅད་སྟོག་ཉེས་ཐར་རོ། །

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། ཤིང་སྐམ་བྲི་ལ་ཆེ་ཆད་བརྒྱ་བཞག་སྟེ། །ལོག་ལྷའི་
རྒྱལ་པོས་དང་སྟོང་མེ་ལྷ་མཚོད། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མེ་ཏོག་ཕྱིང་འཛིན་
མཛད། །དངོས་སུ་ཞལ་བསྐྱུན་བདུད་རྩིའི་ཆར་རྒྱན་པ། །ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལོག་ལྷ་ཅན་
ཞིག་གིས་དང་སྟོང་ཞིག་ཆེ་ཆད་བལྟ་བུར་མེར་བསྟེགས་པའི་ཆེན་རྗེ་བཅུན་མས་ཞལ་

དངོས་སུ་བསྟན་ཞིང་བདུན་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་པ་བ་སྟེ་བསྐྱབས་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་དུག་སྐྱལ་གྱི་འདིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཁྱེར་གྱི་སྤང་འཛོང་
མ་ཞིག །དུས་ལན་གཅིག་སུ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་ལྷ་བརྒྱ་སྟེན་པའི་ཚོང་དཔོན་ཞིག་ཉིད་དེ།
ནམ་ཕྱེད་གྱི་དུས་ན་ཚོང་དཔོན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་འདོད་པས། རང་གི་ཁྱིམ་ནས་སོང་སྟེ།
ལམ་དུ་ཤིང་ཤི་རི་ཤིའི་ཡལ་ག་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ན། ཤིང་ལ་འཁྲིལ་པའི་སྐྱལ་གདུག་པས་
ལྷས་ལ་འཁྲིལ་ཤིང་ཟེན་པའི་ཆེ། རྗེ་བརྟན་མ་སྟོལ་མ་དན་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དུག་
སྐྱལ་དེ་ཉིད་མེ་རྟོག་གི་སྤང་བར་གྱུར་ནས། ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལྷས་ལ་གནས་པར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྐྱལ་དེ་ཉིད་དཀར་པོ་དུག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་ཚུ་བོར་ཞུགས་སོ། །

ཉི་མ་སྐས་པའི་བསྟོན་པ་ལས། གཟུགས་མངོས་བྱ་མོས་པ་རོལ་ནགས་སུ་ཕྱིན། །
དུག་སྐྱལ་གདུག་པའི་ཁ་རྒྱངས་སྟེན་ལྟར་འཐེབས། །འབྲས་ལྷན་སྟོན་པའི་ཤིང་གི་བསིལ་
གི་བ་ལ། །སྟེ་བོར་ཕྱག་བཞག་མི་བཟད་ནད་ལས་ཐར། །ཞེས་སྟོན་ཤིང་གི་བསིལ་གི་བ་ལ་
གནས་པའི་སྐྱལ་གྱི་ཁ་རྒྱངས་གྱིས་ཟེན་པའི་ཆེ་ན། སྟོལ་མ་ལ་གསོལ་བར་བཏབ་པས་སྟེ་
བོར་ཕྱག་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱལ་དུག་གིས་ཟེན་པའི་བཟོད་དཀར་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་
ཐར་པར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ཚོམ་རྒྱན་གྱི་འདིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཚོམ་རྒྱན་གྱི་འདིགས་པ་
ལས་བསྐྱབས་པ་ནི། ལྷ་རྩི་ར་ཐའི་ཡུལ་གྱི་ནང་ཚན་ན་རུ་གཙུག་ཞེས་བྱ་བར། ཚོང་དཔོན་
ཤིན་རུ་ལོངས་སྟོན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ། མ་རུའི་ཡུལ་དུ་རྩ་མོང་སྟོང་ཙམ་དང་། བྱ་མཚོག་
ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་ཁལ་བཀལ་ཏེ་སོང་བ་ལས། ལམ་ཁར་ཚོམ་རྒྱན་སྟོང་ཙམ་གནས་པའི་
འགྲོག་དགོན་པར་ཕྱིན་པས། སྟོན་རུ་སོང་བའི་ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་
རུས་པས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་བྲལ། ཚོང་པ་བརྒྱ་སྟོང་ནི་གསལ་ཤིང་ལ་བརྩུགས། ཚོམ་

རྒྱུ་དེ་རྣམས་མིའི་ཤ་ཡང་ཟ་བ་སྤྱོད་པོ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས། ཆོང་དཔོན་དེ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ནས། མགོན་སྐྱབས་གཞན་མེད་པས་སྒྲོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། སྒྲོལ་མའི་སྒྲུལ་བ་དཔའ་པོ་གོ་མཆོན་ཐོགས་པའི་དམག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ། ཆོམ་རྒྱུ་དེ་རྣམས་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྒྱུ་རིང་དུ་བསྐྱད་ཅིང་། ཆོམ་རྒྱུ་རྣམས་བྱེར་བའི་ཤུལ་དུ་ཆོང་བ་དེ་ཉིད་བདེ་བར་བྱིན་ནས་སྤར་ཡང་ན་རུ་ཀ་རྩེར་སྤེབ་པོ། །

ཉི་མ་སྤྱོད་པས། ཆོང་དཔོན་ཞོར་ལྡན་ཤུལ་རིངས་ལམ་དུ་ཞུགས། །འཛིགས་པའི་ཐང་ལ་མི་ཁྱོད་ཆོམ་རྒྱུ་བྱུང་། །ཡི་དམ་ལྟ་མོས་འཛིགས་མེད་བདེ་སར་བསྐྱལ། །ཅེས་ཆོང་དཔོན་ཞོར་ལྡན་ཞེས་པའི་ཆོང་པ་ཞིག་ཡུལ་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་གནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཆས་པ་ན། འཛིགས་པའི་ཐང་ཞེས་པར་སྤེབས་ཆེ་མི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོམ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་སྒྲོལ་མ་ལ་གསོལ་བར་བཏབ་པས་མི་ཁྱོད་མེད་པའི་གནས་བདེ་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་ཏེ་འཛིགས་པ་ལས་ཁྲོལ་བར་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །

དྲུག་པ་ཚུའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པ་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོང་པ་ལྟ་སྟོང་ཅམ་ཞིག་གྲུ་པོ་ཆེ་གསུམ་བཟུང་སྟེ་གཟིངས་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས། རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིང་དུ་བྱིན་ཏེ། གྲུ་གཅིག་ནི་རིན་པོ་ཆེས་ཁངས་པར་བྱས་སོ། །ཡང་དེ་ནས་སོང་བ་ན། ཅན་དན་ས་མཆོག་གི་སྒྲིང་དང་འཕྲད་དེ། གྲུ་གཉིས་པ་ཅན་ལྡན་ས་མཆོག་གིས་གང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དུ་འོང་བར་འདོད་པ་ལ། རྒྱ་མཆོའི་ཞོར་བདག་རྣམས་ཁྲོས་ཏེ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་བཏང་བས་ཐག་རིང་དུ་བྱེར་ཏེ། རྒྱ་མཆོ་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་བཀྲལ་བའི་མཐར་ཐ་སྒྲོང་དག་ཏུ་འཁྲུགས་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲེལ། དེ་གོང་དུ་ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཆངས་པ། ཁུབ་འཇུག །དབང་ལྷུག རྩ་བ། ཉི་མ། ཀྱ་བེ་ར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཉིན་མཆོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱང་མ་པན་ལ། དེར་གྱའི་ཐག་པ་ཆད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་

ཅན་གྱི་བྱ་ཡང་སྟོང་། བྱ་པོ་ཆེ་ཡང་རྒྱབ་ལ་ཁད་པ་ན། དེ་ན་སངས་རྒྱས་པའི་དགེ་
བསྐྱེད་གཅིག་ཡོད་པས། སྟོལ་མ་བྱུང་པས་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤྲུགས་སྐྱད་གསངས་མཐོན་
པོས་བསྐྱས་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐུན་པའི་རྒྱུད་བྱུང་སྟེ། བྱ་ཚུར་ལོག་ནས་རྒྱབ་གཅིག་ལ་
འཛུམ་བུ་སྒྲིང་དུ་སྒྲེབས་པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅན་གྱི་བྱ་ཡང་རྒྱུད་གིས་ཚུར་བདས་ཏེ།
མཉམ་དུ་འཛོམ་མོ། །

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། ཅན་གྱི་མི་དགེ་བསྐྱེད་འཕགས་པ་མཆོག་། རྒྱལ་
པོའི་ཆད་པས་གསྐྱའི་ཚུ་ལ་བསྐྱར། །གྲུས་ལྷན་ཞེས་བཅས་པའི་སྟེན་སྦྱར་གྱིས། །འཇུག་
ཞལ་དགེ་མས་སིང་གའི་སྒྲིང་ལ་བཞག །ཅས་སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མི་གང་གའི་ཚུ་ལས་
བསྐྱབས་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་རིམས་ནད་ལས་སྟོབ་པའི་ལོ་རྒྱས་ནི། ཡུལ་ཀྱུ་མ་རྟེ་ཏར་ལས་གྱི་
དབང་གིས་བྲམ་ཟེའི་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་ལ་མཛེ་ནད་གྱིས་ཐེབས་ནས། དེར་ཕན་ཚུན་
གཅིག་ལ་གཅིག་འགོས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱ་མཛེ་ནད་བྲག་པོས་ཟེན་པར་གྱུར། ཉི་དུ་དང་
སྟོན་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཐོར་ཞིང་། བྲམ་ཟེ་གཅང་སྤྱིའི་ཆོས་ལས་ཉམས་ཏེ་ལྷག་མས་
འཆོ་ཞིང་། སྟོང་མོར་སྟོད་པ་ལས། ལམ་ཀར་རྩེ་བཅུན་མ་འཕགས་མ་སྟོལ་མའི་དོ་སྤྱི་
གཅིག་མཐོང་བས་དད་པ་སྟེས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
སྟོལ་མའི་བྲག་ནས་ཅི་སྟོན་གྱི་རྒྱན་བྱུང་བ་ལ་ཁྱུས་བྲས་པ་ཅམ་གྱིས་མཛེ་ནད་དེ་ཉིད་དུ་
ཞི། ལྷའི་ལུས་ལྟར་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཏོ། །

ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། རིམས་ནད་མི་གསལ་ཞིང་བཙོན་ཁང་དུ་རྒྱུད་པའི་
འཇིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཚུ་ལ་བཅས་བརྒྱད་དུ་བྲས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ལ་ཟེའི་འཇིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཚུ་ལ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་གྱི་གཙུག་ལག་

གནས་བརྟན་བརྟུག་གི་རྟོགས་བརྟོན་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཡིང་།

ཁང་ཞིག་དུ། ཉན་ཐོས་སེལ་བ་ཞོན་གནས་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དེར་དུས་ལན་ཅིག་རྒྱབ་
མོར་རིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ས་ལ་འཆག་དུ་སོང་བའི་དགེ་སློང་རེ་རེ་ཡི་ནས།
གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་པ་འབྲིབ་བར་གྱུར་བ་ལས། རྒྱབ་ཅིག་དགེ་ཚུལ་ཞིག་
འཆག་སར་སོང་བས་ཤིག་ཟེ་མདོག་ངན་ནག་ཅིང་མི་སྤྱད་པ་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་གཅིག་
བྱང་ནས་མགོ་བོ་ནས་བཟུང་བ་ན། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་སློལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིགས་པ་
བརྒྱད་ལས་སློབ་པ་ཅིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་གྱི། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའོ་སྟུང་ནས། སློལ་མ་
ཞེས་མཆོན་ནས་བོས་སོ། །དེར་ལྷ་མོ་ནག་མོ་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་ཞིག་བྱང་ནས་ཤིག་ཟེ་དེ་ལ་
སྤྲིགས་པ་ན་ཤིག་ཟེ་དེས་དགེ་ཚུལ་ལ་བཟོད་བར་གསོལ་ཏེ། ས་འོག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་བྱམ་
པ་ལྷ་ཏིག་གིས་གང་བ་ཞིག་བྱང་ནས་བྱིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་གཞོན་
པ་དེ་རྒྱན་ཆད་དོ། །

ཉི་མ་སྐྱས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། ལོག་འབྲེན་འབྱུང་པོའི་གདོན་གྱིས་ཟིན་གྱུར་
ཆོ། །རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་རིག་སྤྲུགས་བརྟུ་བརླས་པས། །བར་ཆད་བདུད་ཀྱི་ཆོགས་ལས་
རྒྱལ་བར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རྒྱད་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་
གསུམ། རྒྱག་འཆལ་ཉིར་གཅིག་གིས་བསྟོད་པའི་རིམ་བ་དང་། དེའི་པན་ཡོན་གྱི་རིམ་བ་
དང་། གང་གིས་བསྟོད་པའི་རིམ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

མཆོན་གྱི་དོན་དང་། ཆོག་ལྷག་པས་རྒྱག་འཆལ་བ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
རྒྱག་འཆལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱད་དུ། ར་མཆོད་ཨེ་ཀ་མོ་ཤི་ཉི་ལྷོ་ཏ་གུ་ཏ་ཉི་ཏ་སྟ་ཀ། བོད་
རྒྱད་དུ། སློལ་མ་ལ་རྒྱག་འཆལ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གིས་བསྟོད་པ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ།

ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ལ་བྱུག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་ལས།
བྱུག་འཆའ་དང་པོ་རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་བྱུག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

བྱུག་འཆའ་སྒྲོལ་མ་སྐྱར་མ་དབའ་མོ། །
སྐྱར་ནི་སྐད་གཅིག་སྒྲོག་དང་འབྲམ། །
འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཆུ་སྦྱེས་ཞལ་གྱི། །
གེ་སར་བྱེ་^①བ་ལས་ནི་བྱུང་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱུག་འཆའ་ལོ་རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལོ། །རྒྱ་
གང་གི་སྒྲོན་མ་བྱུག་འཆའ་ཞེ་ན། སྒྲོལ་སྐྱར་དབའ་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་སྒྲོན་མ་ཏེ། དང་པོ་
སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་མཆན་གྱི་ཆེ་བ་ནི། ལྷ་མོ་འདིས་སེམས་ཅན་དབག་ཏུ་མེད་པ་གནས་
སྐབས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་སོགས་དང་། མཐར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ལས་
བསྐྱལ་ཏེ་ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཀོད་པས་ན། བསྐྱལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་
པའི་སྒྲོན་རོལ་ནས་སྒྲོལ་མ་ཞེས་པའི་མཆན་གྱིས་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོལ་རྒྱུད་མཆན་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ཆོགས་འཇིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་བསྐྱལ། །དེས་ན་བདག་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྒྱལ་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་
མར་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

^① མེད་པར་རྒྱུད་ཅ། ༩༥། ག། བྱེ།

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིམ་ཆེན་ལྔ་མེད་ལོང་།

གཉིས་པ་ཕྱུང་མ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཕྱུང་བའི་ཆེ་བ་ནི། ལྷ་མོ་འདིས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་
བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་ནད་རྟིང་སྟོན་གྱིས་གསོ་བ་དང་། ས་པོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་འབྲས་པ་བཞིན་ཟླ་
བ་དང་ལོ་བསྐྱག་མི་དགོས་པར་འཕྲིན་ལས་ཆེས་ཕྱུང་བས་ན་ཕྱུང་མ་སྟེ་འཇིགས་པ་ཆེན་
པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་ལས་བསྐྱབས་པའི་ལོ་རྒྱས་དང་སྐྱེལ་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
ཚུལ་དེས་ན་ལྷ་མོ་འདི་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དཔའ་མོ་སྟེ་སྟོང་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བ་ནི། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་བསྐྱེད། བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 ཆོགས་བསགས་པའང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་བསགས། མཐར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་རྒྱས་པས་ན་དཔའ་མོའམ། ཡང་ན་ངེ་སྲིད་འཁོར་
 བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པས་ན་དཔའ་མོ་སྟེ།
 རོ་ནང་པས་འདིའི་ལོ་རྒྱས་འཆད་པ་ན། དེའི་ཆེ་དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྟོན་ལམ་
 བཏབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་མཛད་ཅིག་བསྐྱེད་ཡང་། དེའི་ལན་དུ་བྱ་
 མོས་སྐྱེས་པའི་ཉེན་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ནི་མང་གི། ། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་འགོ་བའི་
 དོན་སྟོང་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བྱད་མེད་
 གཟུགས་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་བྱོལ། །ཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་འདི་ཡན་ཆད་མཆོན་བྱང་གི་ལོ་རྒྱས་ཐོག་ནས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱགས་པའོ། །

འོ་ན་སྣ་མོ་འདི་ལ་དེ་སྣ་བུའི་སྒོ་ལ་སྦྱར་དབང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྣམ་པའི་རྒྱ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྣ་མོ་འདི་ལ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྒྱ་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆེན་པོ་འདི་སྤྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བའི་སྒོ་ག་འོད་དང་དང་མ་

སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མངའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་འདིག་རྟོན་གསུམ་མགོན་ཏེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྗེ་ཙམ་འཁོར་བ་ལས་བཏོན་ཡང་ཉུང་དུ་མ་བྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གཟིགས་ནས་སྤྱན་ཆབ་ཤོར་བ་ལས། ཅུ་སྟེས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་གོ་སར་བྱེ་བའམ་སྟོན་པ་ལས་ནི་ལྟ་མོ་འདི་བྱུང་མ་སྟེ་བྱུང་བས་ན་འཕགས་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དེའི་རོལ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་སུ་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ན་སྟོལ་སྤྱར་དཔའ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངོ་ཞེས་སྐབས་དོན་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གི་སྟོན་མཆོད་ཅིང་རོ་སྟོད་པའོ། །

མདོར་ན་སྤིང་ཞིའི་རྒྱད་པ་རང་གིས་རྗེ་བཞིན་གཟིགས་ནས་དེ་ལས་སྟོལ་བའི་ཁྱར་ལེན་པས་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། དེ་ཡང་བྱིར་བཤོལ་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཆེས་སྤྱར་བར་བསྐྱབས་པས་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་མཐུ་ལྟན་པས་ན་དཔའ་མོ་སྟེ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྟོལ་མ། སྤྱར་མ། དཔའ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱན་ནི་སྤྲད་ཅིག་སྟོག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན། འདིག་རྟོན་གསུམ་མགོན་ཅུ་སྟེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་གཟུགས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོན་མཆོད་པའོ། །

སྐབས་འདིའི་འདིག་རྟོན་གསུམ་མགོན་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་མཚན་དང་། འདིག་རྟོན་གསུམ་ཡང་ས་འོག་གླུའི་འདིག་རྟོན། ས་ཁྲ་ལྟའི་འདིག་རྟོན། ས་སྟོང་མི་ཡི་འདིག་རྟོན་གསུམ་ལ་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་བཞི་བརྒྱུ་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། །

འདྲ་མ་དང་བྱུང་མ་ཞེས་པའི་མ་ནི་མོ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བདག་སྤྱི་ཡིན་ཞིང་། དཔེར་ན། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། སྤྱི་མ་དང་། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནས་བྱུག་འཆོལ་ལྷག་མ་ནི་

གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་གི་ཉོགས་བརྟེན་རིན་ཆེན་ལྷོན་ཤིང་།

ཤུའི་མཐའི་མ་སྤྱ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱ་མདོག་སོགས་ཉི་སྤྱས་ཀྱི་སྤྱབ་ཐབས་ཀྱིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་འཆད་ན། རྣམ་མཁའི་
དགྱིལ་ན་བརྒྱ་དམར་པོའི་གདན་གྱི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ། སྤྱ་མདོག་དམར་མོ་མེ་ལྷ་བྱའི་
འོད་འཕྲོ་བ་ཅན། ཞལ་གཅིག་ལ་སྤྱན་གཉིས་མ། བྱག་བརྒྱད་པའོ། །བྱག་དང་པོ་གཉིས་
སྟོག་པར་བཞེངས་པའི་རབ་རྩ་དགའ་བའི་བྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་
མདའ་དང་གཞུ་གཞན་ལ་འཕེན་པ་བྱུགས་ཀྱང་བཀའ་བ། གཡས་ཀྱི་གསུམ་པ་ན་འཁོར་
ལོ། བཞི་པ་ན་རལ་གྱི། གཡོན་གྱི་གསུམ་པ་ན་དྲུང་། བཞི་པ་ན་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ།
རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྱས་པས། མཁའ་དགྱིལ་གསེར་མདོག་ཚུ་སྤྱེས་
གདན། །ཞལ་གཅིག་བྱག་བརྒྱད་ཆོས་སྟོགས་དང་། །མདའ་གཞུ་འཁོར་ལོ་རལ་གྱི་
དྲུང་། །རྫོ་རྩེ་ཞགས་བཅས་མེ་ཉོག་བརྒྱན། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིང་།

འདི་ལ་ཉི་སྤྱས་ཀྱིས་འཕགས་མ་སྟོལ་མ་སྤྱར་ཞིང་རབ་རྩ་དཔའ་བ་ཞེས་བྱུང་།
བྱག་འཆལ་གཉིས་པ་རྩེ་བརྟན་མ་དཀར་མོ་མདངས་ལྡན་མ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་ནི།
རྒྱད་ལས།

བྱག་འཆལ་སྟོན་ཀའི་རྩེ་བ་ཀུན་ཏུ། །

གང་བ་བརྒྱ་ནི་བཅེགས་པའི་ཞལ་མ། །

སྐར་མ་སྟོང་བྱག་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །

རབ་རྩ་བྱེ་བའི་འོད་རབ་འབར་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན་རྩེ་བརྟན་མ་དཀར་མོ་མདངས་
ལྡན་མ་ལའོ། །དད་ཅིང་བྱག་འཆལ་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། དཔེར་ན། སྟོན་གྱི་དུས་
སུ་ནམ་མཁའ་རྩལ་སྤྱག་སྤྱིན་གྱི་སྟོན་བཅས་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་ཞིང་ཆེས་སྟོ་ལ་དྲངས་

བའི་དགྲིལ་ན། སྐར་མ་སྟོང་ཕྲག་གིས་མཐའ་ནས་བསྐྱར་བའི་དབུས་སུ། ཉ་ཡོངས་སུ་
གང་ཞིང་ཁོ་ལག་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཁྲ་བ་ཁམ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་གས་པའི་
བརྗོད་དཔལ་བཞིན་དུ། ལྷ་མོ་ཁྱོད་གི་ཞལ་ནི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ས་
དང་བ་ཡོངས་སུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་མཛད་མཁན་དག་ནི། ལྷ་མོའི་ཞལ་ཁྲ་བ་ལྟར་གསལ་བ་དང་། ཞལ་
ལམ་སྐྱུ་ལས་སྐར་མ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའམ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་སྒྱར་
བ་ནམས་ནི་རྒྱད་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐར་འོད་ནི་འོད་རྒྱུད་བ་དང་མི་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་པས་དེ་དང་
ལྷ་མོའི་ཞལ་སྒྱར་བ་ནི་ལྷ་མོ་ལ་སྤྲད་པའི་རྒྱན་དུ་སོང་བས་མི་ལེགས་ཤིང་། འདི་ནི། རྒྱུད་ལས།
རབ་ཏུ་སྤྱེ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་མཛད་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷག་པའི་དོན་དུ་བྱས་བ་དང་།
གཞན་དག་བརྒྱན་པའི་དོན་དུ་མཛད་པའི་སྟོན་དུ་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ནི་དམིགས་སྤྱེ་
བའི་དོན་དང་། དེ་ཡང་ཁྲ་འོད་གསལ་ཞིང་འཕྲོ་བའི་བརྗོད་ཉམས་སྐར་ཆོག་གས་གྱིས་ཟུར་རྒྱན་གྱི་
ཚུལ་དུ་མིག་ལ་མངོན་པར་བྱས་པའི་དོན་ཏོ། །

འདིའི་མཚན་ལ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱིས་སྟོལ་མ་དཀར་མོ་མདངས་ལྷན་མ་དང་། རྗེ་བཙུན་
གཤམ་པ་བཤད་སྒྲུབ་གྱིས་སྟོལ་མ་ཁྱུ་བ་ཆེན་མོ་དང་། ཉི་མ་སྤྲས་པས། འཕགས་མ་སྟོལ་མ་སྟོན་
ཀའི་ཁྲ་བ་ལྟར་དཀར་བ་ཞེས་གསུངས་པས། ཞལ་ཐང་དང་ལྗེ་བ་བྱིས་དུ་མའི་ངོས་སུ་སྐྱུ་མདོག་
དམར་སྐྱུ་གྱིས་པ་མཁས་པའི་གསུང་དང་འགལ་ཞིང་རྒྱུད་འདི་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་བརྟག་།

ཞལ་ཕྲག་དང་སྐྱུ་མདོག་ཕྲག་མཚོན་སོགས་ནི། ཞལ་གསུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་མ། ཅ་བའི་
ཞལ་དཀར། གཡས་སྟོ་ཞིང་གཡོན་སེར་བའོ། །ཕྲག་དང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་པ།
གཡས་གཉིས་པ་ཁ་ལྷོ་ག །གསུམ་པ་ན་འཁོར་ལོ། བཞི་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷ་པ་ན་རྩོ་རྩོ།
དུག་པ་ན་མེ་ཉོག་གི་སྤེང་བའོ། །གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་རིལ་བ་སྤྱི་ལྷགས། གསུམ་པ་ན་

གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་གི་རྟོགས་བཞེད་རིན་ཆེན་སྒྲོན་ཤིང་།

ཨུལ་། བཞི་པ་ན་འིལ་བྱ། ལྷ་པ་བྱམ་པ། བྱལ་པ་ན་པོ་ཏི་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྐས་
པས། ཞལ་གསུམ་དཀར་སྟོ་གསེར་མདོག་ཅན། །བརྟུ་གཉིས་ཕྱག་མངའ་མཉམ་གཞག་
དང་། །ལ་ལྷོ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་ཉིད། །དྲོ་མེ་ཏོག་སྤང་འཛིན་གཡས། །རིལ་བ་ཨུལ་
འིལ་བྱ་དང་། །བྱམ་པ་དང་ནི་པོ་ཏི་གཡོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱག་འཆལ་གསུམ་པ་རྗེ་བརྟན་མ་པ་རོལ་ཕྱིན་མའི་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྟུང་ལས།

ཕྱག་འཆལ་སེར་^①སྟོ་རྩ་ནས་སྐྱེས་ཀྱིས། །

བསྐྱས་ཕྱག་ནི་ནམ་པར་བརྟན་མ། །

སྐྱིན་པ་བཙོན་འགྲུས་དཀར་ཐུབ་ཞི་བ། །

བཞེད་པ་བསམ་གཏན་སྟོད་ཡུལ་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན་རྗེ་བརྟན་མ་པ་རོལ་ཕྱིན་མའི་
སྒྲོལ་མ་ལའོ། །དད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བའི་རྟུ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞི་ན། ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་
གསེར་སེར་པོའི་མདངས་ལྟར་སེར་བའི་ནང་ནས་ཅུང་ཟད་སྟོ་མདོག་གིས་མཛེས་པར་
བརྟན་པ། ཐོག་མར་སྐྱིན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། ལྷལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
བསྐྱང་དཀར་ཞིང་དེ་བསྐྱང་ཐུབ་པའམ་རྒྱས་པས་ན་བཀའ་ཐུབ་སྟེ་ལྷལ་ཁྲིམས་དང་། ཞི་
བ་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་ན་ཞི་བའམ་ཤེས་རབ་དང་། བཞེད་པ་དང་།
བསམ་གཏན་བཅས་པར་ཕྱིན་བརྟུ་སྟོད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་བཙོན་པས་ད་ལྟར་
དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྟོ་སྟོས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་རྟགས་སུ། སྐྱིན་མཛུབ་དང་
མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་ནས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་བད་མའི་ཡུ་བའི་སྟེ་ནས་ཟིན་ཞིང་རྩ་མོ་

^① ཟླ་དཔར་རྟུང་ཨ། ༤༢ ལ། གསེས།

གནས་བརྟན་བརྟུག་གི་ཉོགས་བརྟུན་ཅིན་ཆེན་ལྷོན་ཡིང་།

སྟན་ཐང་ནས་ཁ་བྱེ་ཞིང་ཆེས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཕྱག་མཆོན་དུ་བཞེས་པས་རྣམ་པར་བརྟུན་པ་
སོགས་མཛུགས་ན་མི་དད་པའི་རང་དབང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

བསྟོད་ཆེག་ཏུ། བཀའ་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་
བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་དུ་མས་བཀའ་ཞིང་། ཞི་བའི་དོན་ལ་འགྲེལ་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པར་བྱིན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཞན་དག་པར་བྱིན་བརྟུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞི་བའི་དོན་དུ་
བྱས་ནས་སྟོད་ཡུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །

ཞལ་ཕྱག་དང་སྦྱ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་སོགས་ནི། སྦྱ་མདོག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བརྟུ་མ། སྦྱ་ཆོགས་བརྟུ་མེད་གི་ཉི་མ་ལ་གནས་མ། ཕྱག་གཡས་ཀྱི་
དང་པོ་ན་སྤེང་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་པ། གཉིས་པ་ན་རལ་གྱི། གསུམ་པ་ན་མདའ་འཕེན་
པར་མཛད་པ། བཞི་པ་ན་དོ་རྩེ། ལྷ་པ་ན་དབྱུ་གུའོ། །གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་དར་དབྱངས།
གཉིས་པ་ན་ཞགས་པ། གསུམ་པ་ན་བརྒྱ། བཞི་པ་ན་བྲིལ་བུ། ལྷ་པ་ན་གཞུ་བསྐྱམས་ཏེ་
དོ་རྩེ་སྦྱིལ་གྱང་གིས་བཞུགས་པའོ། །ཉི་མ་སྦྱས་པས། བད་ཉིད་སྦྱིལ་གྱང་གསེར་མདོག་
ཅན། །གཅིག་མངའ་སྤེང་བ་རལ་གྱི་མདའ། །དོ་རྩེ་དབྱི་གུ་དར་དབྱངས་ཞགས། །བརྒྱ་
བྲིལ་བུ་གཞུ་འཛིན་བརྟུའོ། །ཞེས་གསུངས།

ཕྱག་འཆུལ་བཞི་པ་རྩེ་བརྟུན་མ་གཙུག་ཏྲོར་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆུལ་བ་ནི།

རྟུན་ལས།

ཕྱག་འཆུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲོར། །

མཐའ་ཡས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྟོད་མ། །

མ་ལུས་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཐོབ་པའི། །

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཤིང་།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟེན་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱལ་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ན་རྩེ་བཅུན་མ་གཙུག་ཏྲར་རྣམས་རྒྱལ་
ལའོ། །དད་ཅིང་རྒྱལ་འཆའ་བའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་དེའི་མཆོན་དོན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུའི་གཙུག་ཏྲར་
བཞུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོན་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ལྟོགས་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྒྲུབ་པ་སོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བར་སྟོད་མ་སྟེ།
སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས་པ་
དང་། རང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པར་མ་ཟད། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་
ལས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བསྟེན་པ་སོགས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་
ཞིང་མཇུག་པའི་སྟོན་སྟེ་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ལ་ཡིད་གཏིང་ནས་གྲུས་པས་རྒྱལ་འཆའ་ཞེས་པའོ། །

རྩོན་པས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་སྤང་མཛད་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏྲར་ལས་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུལ་
པ་

ལྷ་མོ་འདིས་བདག་གིར་མཛད་ཅིང་། རིགས་སྒྲགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་
རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུས་པས་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་དང་། དདུལ་ཚུ་སོགས་
དགོ་ལྟོན་པའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་སྤར་ལྟར་ཡང་འཆད་དོ། །

རྒྱལ་མཆོན་སོགས་ནི། བརྒྱ་མེར་པོ་དང་རྩ་བའི་དཀྱིལ་ན་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་མོ་
ཀྱང་གིས་བརྟན་པར་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་རྒྱལ་བཞི་མ། གཡས་དང་པོ་མཆོག་སྦྱིན་
པ། གཉིས་པ་ན་སྤེང་བ། གཡོན་དང་པོ་ན་རིལ་བ་སྦྱི་ལྷགས། གཉིས་པ་ན་དབྱུ་གུ་

གནས་བརྟན་བརྟུག་གི་རྟོགས་བརྟོན་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མིང་།

བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། གསེར་མདོག་ཚུ་སྤྲེས་རི་མོ་ཅན། །ཟག་མེད་ཆགས་
མེད་ནམ་གཞོན་ཞིང་། །གསེར་རི་ལྷར་བརྟེན་ཕྱག་བཞི་མཛེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

ཕྱག་འཆལ་ལྷ་བ་རྩེ་བཙུན་མ་རྩྭ་སྤྲོག་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྟུན་ལས།

ཕྱག་འཆལ་ཏུའྲ་ར་རྩྭ་ཡི་གེ །

འདོད་དང་སྤྱོད་སྤྲེས་དང་ནམ་མཁའ་གང་མ། །

འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ། །

ལུས་པ་མེད་པར་འགྲུགས་པར་བྱས་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྩེ་བཙུན་མ་རྩྭ་སྤྲོག་མ་
ལའོ། །རྟུག་གིས་ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། ཐུགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་རྩེས་བརྟན་ཡང་
ནམ་འགྲུར་ཅུང་ཟད་ཁོ་ཉམས་དང་བཅས། གསུང་ཏུའྲ་ར་རྩྭ་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་སྤྲོ་ཆེན་པོ་
འདོད་ཁམས་དང་། དེའི་སྤྲིང་སྤྱོད་སྤྲེས་གཟུགས་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའ་ལྷར་གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་བྱབ་པར་སྤྲོག་བཞིན་དུ། སྤྲོ་ཞབས་གཉིས་
ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་སྤྲིང་ཀྱིས་མནན་ཞིང་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་དབང་དུ་འགྲུགས་
པའི་ལྷ་མོ་རྩྭ་སྤྲོག་མ་དེ་ལ་སྤྲོ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་བྱ་མཇལ་བའི་
སྤྲོ་ནས་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པའོ། །

ཐོད་དུ་དར་བའི་སྤྲོ་ལ་མའི་དཔར་མ་ནམས་སུ་འཛིག་རྟེན་བདུན་ཞེས་བྱང་བ་ནི།
དན་སོང་གསུམ་དང་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མི་བཅས་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་ལྷའི་སྤྲིང་དུ་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་བསྐྱན་ནས་བདུན་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། རིགས་བྱུག་དང་བར་དོར་ཏེ་བདུན་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཉོགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་ལོངས་སྤྱོད་ཡིང་།

ལ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། ཡི་དྲུགས་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། རིག་པ་འཛིན་བ་དང་། མིའམ་
ཅི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ལྷ་འི་འཛིག་རྟེན་དང་བདུན་ལ་འདོད་པ་སོགས་ཁུངས་གསལ་
པོ་མེད་པའི་དབང་གིས་བཤད་སྟོལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་། འདི་ནི་ཡིག་འོར་ཡིན་
པར་མངོན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉི་མ་སྤྱོད་
པས་སྟོལ་མའི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ། །ཞེས་
དང་།

ཡང་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟོལ་མའི་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་
གསུམ་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ། །ཞེས་དང་། མཐུ་ཆེན་སྤྲུགས་ཀྱི་རྩྭ་སྤྲ་ཡིས། །ཁམས་
གསུམ་རྒྱས་འགོངས་སྲིད་གསུམ་གཞོན། །ཞེས་གསུང་སྤྲ་ཕྱི་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་མཐུན་
པར་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བདུན་མི་འབྱུང་བས་སོ། །

ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་འཐད་ཆེ་བར་སྤྱང་སྟེ། སྟོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་བསྟོད་པ་འདི་ལས་
གཞན་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་དུའང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་
བདུན་ཞེས་མི་འབྱུང་བ་དང་། འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་བདུན་ལ་ཁུངས་
བསྟན་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། །

འདིའི་སྤྱི་མདོ་ག་ནི་སེར་པོ། རྩ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་
བཞུགས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། གཡས་སྤྱབས་སྤྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། གཡོན་བརྒྱ་སེར་པོ་
བསྟམས་པའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྱོད་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་
གིས་བཞུགས་པས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཐ་བདུན་ཞབས་འོག་ཏུ་རྩེ་ལྟར་གཞོན་དབྱང་། ཉི་
མ་སྤྱོད་པས། རྩ་སྟེང་དོ་རྩེའི་ཞབས་གཞོན་ཅིང་། །སྤྱབས་སྤྱིན་གསེར་གྱི་པད་ལྷག་
འཛིན། །ཞེས་གསུངས།

གནས་བཞུག་བཞུག་གི་ཉོགས་བཞུག་རིན་ཆེན་ལྷོན་ལིང་།

ཕྱག་འཆའ་བྱུག་པ་ཟླ་བཅུ་ལྔ་པ་འཛིན་ཏེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
བ་ནི། རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་བརྒྱ་བྱེན་མེ་ལྷ་ཆངས་པ། །

རྒྱུད་ལྷ་སྒྲ་ཆོགས་དབང་ཕྱག་མཆོད་མ། །

འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་དྲི་བ་རྣམས་དང་། །

གཞོད་སྒྲིབ་ཆོགས་ཀྱིས་མདུན་ནས་བསྟོད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ཞེན། ཟླ་བཅུ་ལྔ་པ་འཛིན་ཏེན་
གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆའ་ཞེན། ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་
དང་། ཕྱོགས་སྟོང་བཅུ་ལྔ་ནང་ནས་ཤར་སྟོང་ཕྱོགས་སྟོང་མེ་ལྷ་དང་། ཆངས་པ་དང་།
ཅུབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་སྟོང་རྒྱུད་ལྷ་སྒྲ་ཆོགས་ཏེ་སྒྲ་ཆོགས་རྟ་ཅན་དང་། དག་པོ་དབང་ཕྱག་
ཆེན་པོ་དང་། འབྱུང་པོ་དང་། རོ་ལངས་དང་། དྲི་བ་རྣམས་དང་། མདོར་ན་འཛིན་ཏེན་ན་
མཐུ་ཆེ་ཞིང་སྒྲུམས་པ་མཐོ་བའི་གཞོད་སྒྲིབ་དུ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་ཀྱང་ཁོད་ཀྱི་
མདུན་ནས་གྲུས་པའི་རྣམ་འབྱུང་བཟང་པོ་དང་བཅས་བསྟོད་ཅིང་སྟེ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་
དེ་ལོ། །

སྐྱེ་མདོག་དམར་མོ། བརྒྱ་དམར་པོ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་མོ་
ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་ཀྱི་དང་པོ་དོ་རྩེ། གཉིས་པ་རལ་
གི། གཡོན་ཀྱི་དང་པོ་སྒྲིགས་མཛུབ། གཉིས་པ་ན་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྐྱས་
པས། བརྒྱ་ཉི་མ་ལ་གནས་དམར། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་དོ་རྩེ་གི། །སྒྲིགས་མཛུབ་
ཞགས་བསྐྱམས་རྗེས་མཐུན་བསྐྱབ། །ཅིས་གསུངས།

གནས་བརྟན་བརྟུག་གི་རྟོགས་བརྟོན་རིན་ཆེན་ལྷོན་ཤིང་།

ཕྱག་འཆའ་བདུན་པ་ཇི་བཅུན་མ་གཞན་མཐུ་འཛོམས་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་ཤེ་ཅེས་བྱ་དང་པེ་གྱི། །

པ་ལོ་ལ་འབྱུང་འཁོར་རབ་རྒྱ་འཛོམས་མ། །

གཡས་བསྐྱམ་གཡོན་བརྒྱུད་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ། །

མེ་འབར་འབྱུགས་པ་ཤིན་རྒྱ་འབར་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཇི་བཅུན་མ་གཞན་མཐུ་
འཛོམས་མ་ལོ། །རྒྱ་གང་གིས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། ཇི་བཅུན་མའི་ཞལ་ནས་ཤེ་ཅེས་བྱ་
བའི་སྒྲགས་དང་། པེ་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞོད་སྦྱོར་ཅོམ་
པ་པོ་རྣམས་དཔའ་ཞེས་ཞིང་འཛིགས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་འཁོར་གྱི་གཞོད་པ་སོགས་
རབ་རྒྱ་འཛོམས་པར་མཛད་པ་ནི་གསུང་གི་ཆེ་བའོ། །བཞུགས་པའི་སྐྱངས་སྐྱབས་རྒྱུད་
ཟད་ཁྱོ་བའི་ཉམས་ཅན་གཡས་བསྐྱུར་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞོད་སྦྱིན་མཐུ་
པོ་ཆེ་སོགས་ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་ནི། དེ་དག་གི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
རིམས་ནད་དང་བྱད་མ་སྟེ་དམོད་པ་བྱེད་པ་པོ་དག་གི་དམོད་པ་སོགས་ཀྱང་བརྒྱུག་པར་
མཛད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྦྱེ་ཆེ་བའོ། །སྦྱ་ལས་མེ་སྦྱངས་འབར་ཞིང་ཤིན་རྒྱ་འབར་བའི་
ཁྱོད་ན་སྦྱའི་རྣམ་འགྱུར་འབྱུགས་པ་སྟེ་ཁྱོ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་བཞུགས་པས་ནི། ཐུགས་ཇི་
དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱུང་རྒྱུད་བཅས་པ་ལས་བསྐྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་
འདི་ནི་གཙོ་བོར་ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་དེ་སྦྱ་བྱའི་
སྒྲོན་སྦྱ་མོ་ཁྱོད་ལ་ཡིད་སྦྱིང་ནས་གྲུས་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པའོ། །

སྦྱ་མདོག་སོགས་ནི། བརྒྱ་མེད་པོ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡས་བསྐྱམ་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཤིང་།

གཡོན་བརྒྱུད་པས་བཞུགས་པ། ཚམ་རྩམ་གནག་སྟེ་བཞིན་མདོག་གནག་པར་བསྟན་ཅིང་
འདིགས་རུང་ཁྲོས་པའི་ཉམས་དང་། ར་བཟའ་སེར་པོ་མནལས་པ། དེན་པོ་ཆེད་ཅིང་པན་
ཅན། ཀླང་གདུབ་ལ་སོགས་རྒྱུ་སྣ་ཆོགས་དང་ལྡན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། དབུ་
སྒྲ་ཁྲེན་དུ་བརྗེས་ཤིང་སྒྲུལ་གྲིས་བརྒྱན་པ། གཡམས་དང་པོ་ན་འཁོར་ལོ། གཉིས་པ་ན་རལ་
གི། གཡོན་དང་པོ་སྟེ་གནས་ཀྱི་སྟེང་ན་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ། གཉིས་པ་བརྒྱུད་སྟེ་
སྟེགས་མཛུབ་མཛད་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྐས་པས། བརྒྱ་སེར་དང་ཉི་མ་ལ། །གཡམས་བསྐྱམས་
གཡོན་བརྒྱུད་སྟངས་སྟབས་མཛེས། །ཚམ་རྩམ་གནག་ཅིང་ཁྲོས་པའི་བཞིན། །ན་བཟའ་
སེར་བསྐྱམས་སྟོ་འགོས་བརྒྱན། །ཕྱག་བཞི་འཁོར་ལོ་རལ་གི་དང་། །སྟེ་གནས་སྟེང་
ཞགས་སྟེག་མཛུབ་མཛད། །ཅེས་གསུངས།

ཕྱག་འཆལ་བརྒྱད་པ་རྗེ་བཙུན་མ་བདུད་འདྲིམས་དབང་སྟེར་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་ཏུ་རེ་འདིགས་པ་ཆེན་མོ། །

བདུད་ཀྱི་དཔའ་པོ་རྣམ་པར་འདྲིམས་མ། །

ཁུ་སྟེས་ཞལ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་ལྡན་མཛད། །

དག་པོ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་གསོད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ། གང་ལ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་བདུད་འདྲིམས་དབང་
སྟེར་མ་ལོ། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྟོན་པ་ཕྱག་འཆལ་ཞེན། རྗེ་བཙུན་མ་ཁྲོད་ནི་
ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཅེ་ཆེན་དབྱིངས་ལས་མ་འདས་བཞིན་དུ། གསུང་གི་ཆེ་བ་ཏུ་རེ་ཞེས་
དེགས་སྟེགས་བརྒྱས་པའི་སྒྲ་ཆེན་མོ་སྟོན་པ་ཅམ་གྲིས་ཀྱང་། རང་གི་འདིགས་པ་ཆེན་མོ་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྟོན་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཤིང་།

བྱེད་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། བྱེད་འཛིགས་པ་ཆེན་མོ་བདུད་ཀྱི་དཔའ་བོ་སྟེ་གཙོ་བོ་དགའ་
རབ་དབང་ལྷག་སོགས་དེགས་སྟེམས་མཐོ་བའི་འཛིག་རྟོན་པའི་ལྷ་ཆེན་སོགས་བྱི་ནང་གི་
དགྲ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛོམས་ཤིང་། སྐྱེ་ཆེ་བ་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་
མ་གོས་པའི་མེ་རྟོག་ཚུ་སྐྱེས་ལྟ་བུའི་ཞལ་ནི་ཅུང་ཟད་ཁྱོ་གཉེར་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་བསྟན་
པར་མཛད་པས་ནི། བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ལ་གཞི་དེ་ཅིང་འཆེ་བའི་སྤང་ཞུགས་ཅན་གྱི་བསྟན་
འགྲོ་སྐྱེ་བྱེད་དགྲ་པོ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གསོད་མ་སྟེ་ཆད་པ་དག་པོས་ཆར་བཅད་པར་
མཛད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ས་བསྟོན་ཅིང་མཆོད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །

ཀྱང་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཚུ་སྐྱེས་ནི་བསྐྱེད་དང་། དེ་ཡང་
མཛེས་པའི་དཔེ་མིན་པར་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པའི་དཔེ་ཡིན་པས་
ཇི་བཅུན་མ་རང་ཉིད་ཆགས་སྤང་སོགས་སྟོན་ཀྱང་ཟད་དུ་བསྟན་ལ། དེའི་བྱིར་ན་གདུལ་
བྱེད་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་ཁྱོ་གཉེར་དང་ལྡན་པ་ནི། བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ལ་སྤང་ཞུགས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཐུགས་མི་དགྱེས་པའི་བད་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་ཉེས་ཆད་
དག་པོ་གཙོ་བོ་པའི་དོན་རྟོ། །གསོད་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་དོན་ཅམ་ཡིན་
ནོ། །འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གིས་སྐབས་འདིའི་འཛིགས་པ་ཆེན་མོ་ཁྱོ་མོ་ལ་བྱེད་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་དག་འཛིགས་པ་ཆེན་མོ་བདུད་ཀྱི་དཔའ་བོ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་དག་
ཀྱང་སྤང་།

སྐྱེ་མདོ་གཞི། གསེར་གྱི་མདོ་ཅན་ཞལ་གཅིག་ལྷག་བཞི་མ། བསྐྱེད་པར་པོ་དང་
རྒྱ་བའི་སྟེང་ན་ཚུ་སྐྱེས་ལ་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བྱེད་པས་བཞུགས་པ། ལྷག་གཡས་གྱི་དང་པོས་
ཤིང་ཐུང་ན་མེད་པའི་ཡལ་ག་བཟུང་བ། གཉིས་པས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱམས་ཤིང་མཆོག་
སྟོལ་བ། གཡོན་དང་པོས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉིས་པས་བུམ་པ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྱོད་པས།

གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་གི་རྟོགས་བརྟོད་རིན་ཆེན་སྒྲོན་ཤིང་།

པརྟར་ཆེ་གདན་ཅུ་སྤྱིན་གདན། །གསེར་མདོག་སྒྱེལ་ཤུང་བྱེད་ཞལ་གཅིག །ཨ་ཤུ་ཀ་དང་
རིན་ཆེན་མཆོག །པརྟ་བུམ་ལས་དབང་མཆོག་སྟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
བྱག་འཆལ་དགུ་པ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་སྒྲོལ་མ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་ནི།
རྒྱུད་ལས།

བྱག་འཆལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོན་བྱག་རྒྱུ། །
སོར་མོས་ཐུགས་ཀར་རྣམ་པར་བརྟན་མ། །
མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་^①བརྟན་པའི། །
རང་གི་འོད་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་འཁྱུགས་^②མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱག་འཆལ། གང་ལ་ན། འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་སྒྲོལ་མ་
ལའོ། །ཆེ་བའི་ལོན་ཏན་གང་གིས་སྒྲོ་ནས་བྱག་འཆལ་ཞེ་ན། བྱག་གཡོན་པའི་མཐེབ་
སྤྱིན་གཉིས་ཀྱིས་པརྟ་མའི་ཡུ་བ་ནས་བཟུང་ཤིང་། མུའུ་མོ་གྲང་མོ་མཐེའུ་རྒྱུང་གསུམ་
གནམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱག་རྒྱ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོན་པའི་བྱག་རྒྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
ཐུགས་ཀ་ནས་ཁ་བྱིར་གཏད་ཅིང་གནམ་དུ་བསྐྱེདས་ཏེ་མཆོད་པས་ན་སོར་མོས་ཐུགས་
ཀར་རྣམ་པར་བརྟན་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་
ཕྱོགས་བཞི་མཆོམས་བཞི་སྟེང་འོག་གཉིས་ཏེ་ཕྱོགས་བརྟུ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྱུ་ལས་
འཕྲོ་བའི་འོད་མདངས་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་པན་རྒྱུན་འཁྱུགས་ཤིང་ལྟ་བའི་མི་དོམས་པའི་
འོད་ཟེར་ཆེས་མངོས་པ་དག་གིས་རབ་རྒྱུན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་མངལ་བའི་
སྒྲོ་ནས་བྱག་འཆལ་ཞེས་པའོ། །

① རྩེདཔར་རྒྱུད་ཅ། ༤༩ ན། མོས།

② རྩེདཔར་རྒྱུད་ཅ། ༤༩ ན། འཁྱུག

དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོན་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ནི། རྒྱ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་
ཆོས་དགོན་མཆོག་གཉིས་ལས་བྱུང་ཞིང་། བྱ་བ་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་དོན་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་
ལེགས་སྦྱེས་ཤིང་། །དགེ་འདུན་ཀུན་སྦྱོང་བཅེ་ཆེན་མ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྐུ་ལས་འདྲིའི་འོད་ཟེར་ནི། འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས། ཕྱག་གཡས་པའི་མཐེལ་གྱི་འཁོར་
ལོའི་འོད་ཟེར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དག་སྦྱའི་འོད་ཟེར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
བཅས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྤྲས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། ཕྱོགས་དང་
ཕྱོགས་བྲལ་འཁོར་ལོའི་བདག །རང་སྦྱེས་འོད་གྱིས་ཀུན་སྦྱེས་བསྟོམ། །ཞེས་རང་ལས་
སྦྱེས་པའི་འོད་ཟེར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་འོད་ཟེར་ཡིན་པར་མ་
གསུངས་ཤིང་། བྱུང་པར་དུ་སློབ་དཔོན་འདིས་ཕྱག་འཆམ་ཉེར་གཅིག་གི་སྐུ་བ་ཐབས་
ལས། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་རབ་རྩ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དང་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་
བུའོ། །གཡས་གཉིས་པས་གར་བྱེད་པར། གཡོན་གཉིས་པ་ཤིང་མུ་ངན་མེད་པའི་ཡལ་
ག་འཛིན་པའི་ཕྱག་གིས་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་རྒྱན་འབབས་པར་
མཛད་པའོ། །ཞེས་ཕྱག་གཡོན་པའི་གཉིས་པ་མ་གཏོགས་ཕྱག་མཆོན་བཞེས་མེད་པ་དང་
དེ་ཡང་མུ་ངན་མེད་པའི་ཤིང་ཡིན་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

སྐྱ་མདོག་ནི། བརྒྱ་རྩ་གའི་མདོག་ཅན་དུ་གསུངས་པས་དམར་པོ་ཡིན། འོག་གདན་
བརྒྱ་དམར་པོ་དང་ལྷ་བའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ། རྒྱན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བརྒྱན་མ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་རབ་རྩ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དང་པོའི་
ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུའོ། །གཡས་གཉིས་པས་གར་བྱེད་པར། གཡོན་གཉིས་པ་ཤིང་མུ་ངན་མེད་
པའི་ཡལ་ག་འཛིན་པའི་ཕྱག་གིས་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་རྒྱན་

འབེབས་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། བསྐྱོད་མར་དང་ཆེ་སྟེང་དུ། །བརྩུ་ལྟར་དམར་
ཕྱག་བཞི་མ། །གཉིས་དང་གཉིས་ལས་རབ་དགའ་ཡི། །རང་བཞིན་སྤྱང་ན་མེད་མིང་
འདྲིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཕྱག་འཆའ་བཅུ་པ་རྗེ་བཙུན་མ་བདུད་དང་འདྲིག་རྟོན་དབང་སྤྱད་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།
རྟུན་ལས།

ཕྱག་འཆའ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྗོད་པའི། །

དབུ་རྟུན་འོད་ཀྱི་སྟེང་བ་སྟེལ་མ། །

བཞད་པ་རབ་བཞད་ཏུ་རྩེ་ར་ཡིས། །

བདུད་དང་འདྲིག་རྟོན་དབང་དུ་མཛད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་། གང་ལ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་བདུད་དང་འདྲིག་རྟོན་
དབང་སྤྱད་མ་ལོ། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྟོན་སྤྱག་འཆའ་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་
སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་པའི་བརྗོད་ཉམས་དང་། དབུ་ལ་རྟུན་བ་རིགས་
ལྷའམ་དེའི་མཆོན་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྟུན་གསོལ་ཞིང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་
རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་སྟེལ་མའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིར་བརྗོད་ཉམས་ཆེས་མཛེས་པར་བྱས་
པའོ། །འདི་ནི་འདྲིག་རྟོན་པ་ལྟ་མོ་གང་ལ་མོས་བྱས་ཅན་རྣམས་དབང་དུ་འདུ་ཆེ་བའི་ཆེ་
བ་སྟེ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱི་རྩེ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ནང་དུ་འདུའོ། །

བཞད་པ་རབ་བཞད་ཏུ་རྩེ་ར་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་ལ་མི་
སྤྱག་པའི་ཉམས་སྤྱ་ཏ་ཏ་ཞེས་བགད་པ་དང་ཆེར་བགད་པའི་ཞལ་ནས་ཏུ་རྩེ་ར་ཞེས་པའི་
རིགས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་པོ་སྤྱི་ག་པའོ། །འདི་ནི་འདྲིན་པའི་བདག་པོ་དགའ་རབ་དབང་
ཕྱག་སོགས་བསྟན་འགྲོ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་རིགས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྤྱད་པའི་

ཆེ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདུད་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་
མཛད་པས་ན་མཆོན་ཡང་། བདུད་དང་འཇིག་རྟེན་དབང་སྟུང་མ། །ཞེས་བྲགས་
སོ། །དབུ་ལ་རིགས་ལྗེའི་དབུ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། སྒྲོལ་བརྟོད་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པའི་
སྒྲུབ་ཐབས་ལས། དབུ་རྒྱན་ལྷ་ཡི་ལྷ་འོད་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས་ཞེས་སོ། །

འདི་ལ་ཉི་མ་སྤྲས་པས་སྤྲ་ངན་སེལ་བའི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྗེ་དགོ་འདུན་
བྲུབ་པའང་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། རྗེ་ཙུ་ཞེ་པས། བདུད་དང་འཇིག་རྟེན་དབང་སྟུང་
མ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་དག །བདུད་དབང་སྟུང་མ་ཞེས་གསུངས་པའང་སྤང་ངོ་། །

ནམ་པ་ནི། སྤྲ་མདོག་གི་རུའི་མདོག་ལྟ་བུའི་དམར་མོ། རྩ་བ་དང་བརྒྱ་དམར་པོའི་
གདན་སྟེང་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ལ་གཡས་བརྒྱང་བས་གནས་
པ། ཞལ་གཅིག་བྲག་བཞི། སྤྲོ་མ་དང་མཚུ་བྱེད་དུ་ཚོལ་བས་ལྟ་བུ། གཡས་དང་པོ་རལ་
གྱི། གཉིས་པ་ན་མདུ། གཡོན་དང་པོ་ན་འཁོར་ལོ། གཉིས་པས་གཞུ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་
མ་སྤྲས་པས། བརྒྱར་རྩ་སྟེང་གི་རུའི་མདོག །ཞལ་གཅིག་བྲག་བཞི་དང་པོ་གཉིས། །སྤྲི་
པོར་བཅིངས་དང་རལ་གྱི་འཕྱར། །ཨ་ལུ་ཀ་ཡི་ཡལ་ག་འཇིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྲག་འཆལ་བཅུ་གཅིག་པ་རྗེ་བཙུན་མ་པོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ནམ་པར་
སྒྲོལ་མ་ལ་བྲག་འཆལ་བ་ནི། རྒྱུད་ལས།

བྲག་འཆལ་ས་གཞི་སྒྲིང་བའི་ཚོགས་རྣམས། །

ཐམས་ཅད་འགྲུགས་པར་རུས་པ་^①ཉིད་མ། །

ཁོ་གཉིར་གཡོ་བའི་ཡི་གེ་རྩྱི་གིས། །

པོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོལ་མ། །

^① རྗེ་དབང་རྒྱུད་ཀྱི་ ༤༣ བ། མ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་པོངས་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྐྱེལ་མ་ལོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། གཟུང་ཆེན་བརྒྱད་
སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་དང་། བསྟན་འགྲོལ་ཞེན་ནས་འཆེ་བའི་གང་ལོག་རྒྱལ་པོ་
ལྷ་བྱའི་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་གཡས་པའི་ལྷགས་ཀྱས་འགྲུགས་པར་
རུས་པར་མ་ཟད། ཁྱོ་གཉེར་སྟེ་ཡིད་ཁྱོས་པའི་དབང་གིས་གདོང་ལ་གཉེར་མ་སྟུང་བའི་
ཚུལ་མཛད་པ་དང་། གཡོ་བ་སྟེ་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ལ་བཞེན་
ནས་ཆོས་ཀྱིས་པོངས་པ་ལ་ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་གིས་པོངས་པ་ལ་ཟང་ཟིང་སོགས་མངོན་
འདོད་གྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞེན་དུ་སྐྱེལ་བར་མཛད་པ་སོགས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྷ་བྱ་མཛུལ་
བའི་སྐོན་ས་ཕྱག་འཆའ་ཞེས་པའོ། །

སྐབས་འདིའི་ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེལ་
བསྟོད་ཉེར་གཅིག་གི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱོང་ཕྱོགས་རྣམས་
དང་། །ཕྱོགས་བྲལ་མ་ལུས་འགྲུགས་བྱེད་མ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་སྐྱོང་
འགྲུགས་བྱེད་ལྷགས་ཀྱུ་དང་། པོངས་པ་སེལ་བྱེད་སྐྱོང་པོ་རྩྭ་ཡིག་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱེལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱད་ནས་གཟུང་བརྒྱད་
གཡས་ན་བསྐྱམས་པའི་ལྷགས་ཀྱས་འགྲུགས་པ། ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཁྱོ་
གཉེར་གཡོ་བ་ཞེས་པའི་གཡོ་བ་ཁྱོ་གཉེར་གཡོ་བའི་དོན་དུ་བཀྲལ་འདུག་ཀྱང་འདི་སྐྱོང་
པོངས་རྩྭ་ཡིག་གཡོ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐྱབ་དཔོན་ཉི་མ་སྐྱས་པའི་སྐྱེལ་བསྟོད་
ཉེར་གཅིག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེ་ཉིད་སྐྱོང་པོ་རབ་གཡོ་བས། །པོངས་པ་མཐའ་དག་
སེལ་མཛད་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ལས་འགྲུགས་པའི་དོན་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་

གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་གི་རྟོགས་བརྟོན་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཤིང་།

ལ་འགྲུགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ས་སྦྱོང་འདི་དག་གིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་པའི་དབང་གིས་དུག་པོས་ཆར་བཅད་པའི་དོན་དུ་གསལ་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས།
གཡས་ན་བསྐྱམས་པའི་ལྷགས་ཀྱས་འགྲུགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ལྷགས་ཀྱས་འགལ་རྒྱན་བསལ་ཞིང་སྟོང་པོའམ་རྩྱ་ཡིག་གིས་མཐུན་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་
ལ་བསྟོན་ཅིང་མཆོད་པའོ། །

སྒྲོལ་མའི་སྒྲུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཆན་ནམ་པ་སོགས་ནི། སྒྲུ་མདོག་ཐུན་པའི་མདོག་
ཅན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་བརྒྱའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཞབས་གཡས་བརྒྱུང་ཞིང་
གཡོན་བསྐྱམ་པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། ཕྱག་གཡས་པས་
ལྷགས་ཀྱ་དང་གཡོན་པས་ཞགས་པ་བསྐྱམས་ཏེ་བཞུགས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། བད་
ཉི་ལ་བཞུགས་གཡས་བརྒྱུང་རོལ། །ཐུན་མདོག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
གཡས། །ལྷགས་ཀྱ་གཟའ་འགྲུགས་ཞགས་བསྐྱམས་འཆིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱག་འཆལ་བརྟུ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་མ་བགྱིས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
བ་ནི། རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་ཟླ་བའི་དུམ་བུས་དབུ་རྒྱ། །

བརྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འབར་མ། །

རལ་པའི་ཁྱོད་ནས་འོད་དཔག་མེད་ལས། །

རྟག་བར་ཤིན་ཏུ་འོད་ནི་མཛད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་བགྱིས་ཐམས་
ཅད་སྦྱིན་མ་ལོ། །རྒྱ་གང་གིས་ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཆན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུ་
འཆལ་བ་ལས་དང་པོ་ནི། ཟླ་བའི་དུམ་བུས་ཞེས་སོགས་ཆིང་རྟང་གཉིས་ཏེ། ཆེས་

གསུམ་གྱི་སྒྲ་བ་བྱེད་པ་ཞིག་དབུ་རྒྱན་དུ་བཞེས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་མ་བཟད། སྤྱི་
རྒྱན་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གིན་དུ་འབར་མ་སྟེ་འོད་ཟེར་རྫོགས་མཐའ་མེད་
པར་འཕྲོ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིས་གང་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་བ་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་
སེམས་ལྟར་མེད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན། བཀྲ་ཤིས་པའི་ལེགས་ཆོགས་གང་འདོད་ཡང་
ངོའི་སྒྲ་བ་བཞེན་འོང་བའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། གང་གིས་གསོལ་
བཏབ་བཀྲ་ཤིས་དང་། །དགེ་ལེགས་རྒྱས་མཛད་སྒྲ་ཆེས་བརྒྱན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར།

རྒྱ་མཆོན་གཉིས་པ་ནི། རལ་པའི་ཁྲོད་ན་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་ཏེ། འདིའི་
རལ་པའི་ཁྲོད་ན་རིགས་བདག་གི་རྩལ་དུ་འོད་དཔག་མེད་བཞུགས་པ་ལས་དུས་རྟག་དུ་
འོད་ཟེར་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འཛག་པའི་དོན་ཏེ། འདིས་གང་མཆོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་མོ་
འདི་ལ་མཆོད་པ་དང་གསོལ་བར་འདེབས་ན་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པར་བསྟུ་བའི་དོན་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། འོད་དཔག་མེད་ལས་འོད་འཛགས་པས། །བསོད་
ནམས་འོད་སྤང་འབར་མཛད་སྒྲོམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདི་དགེ་མི་མཐུན་པ་རི་ཡོད་ནི། སྟེ་དགོ་དཔར་མ་རྒྱད་ཅ་པ་ལས། ཕྱག་འཆལ་
སྒྲ་བའི་ཅེ་མོས་དབུ་བརྒྱན། ཞེས་དང་། རྟག་པར་གིན་དུ་འོད་ནི་མཛད་མ། །ཞེས་
གསུངས། སྟེ་དགོ་བསྟན་འགྲུར་ཤ་པ་ལས། ཕྱག་འཆལ་སྒྲ་བའི་དུམ་བུས་དབུ་
བརྒྱན། །ཞེས་དང་། རྟག་པར་གིན་དུ་འོད་རབ་འཛག་མ། །ཞེས་དང་། འོད་རབ་
མཛད་མ། ཞེས་སྟེ་ཕྱི་མི་མཐུན་གཉིས་གསུངས། རྩོ་ནང་པའི་ནམ་བཤད་ལས། རྟག་
དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གིན་དུ་འོད་རབ་བྱེད་མ་སྟེ། ཞེས་རྟག་པར་གིན་དུ་འོད་རབ་
བྱེད་མ། ཞེས་སྟེ་ཕྱི་མི་མཐུན་པ་ནི་འགྲུར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཡང་། ཆོས་པའི་སྒྲ་བ་

གནས་བཅོམ་བཅུ་དྲུག་གི་ཚོགས་བཞེད་རིན་ཆེན་སྒྲིན་ལིང་།

ལ་ཟླ་བའི་ཅེ་མོ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ནི་འགྲུར་མི་བདེ་བར་སྤང་ངོ་། །
མཚན་གྱི་ནུམ་གངས་ནི། ཅེ་ནེས་བགྱིས་འབྱུང་གནས་མ། ཉི་སྤྲུམ་གྱིས་བགྱིས་ཐམས་
ཅད་སྒྱུན་མ། རྩེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་བས་བགྱིས་སྤང་བའི་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
སྒྱའི་ནུམ་འགྲུར་ནི། སྒྱ་མདོག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན། སྒྱ་ཚོགས་བསྐྱའི་སྤང་ན་ཟླ་བའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལ་དོ་རྩེ་སྒྱེལ་མོ་གྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་མ།
གཡས་དང་པོ་ན་ཅེ་གསུམ་པ། གཉིས་བ་ན་ལྷགས་ཀྱ། གསུམ་བ་ན་དོ་རྩེ། བཞི་བ་ན་
རལ་གྱི། གཡོན་དང་པོ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། གཉིས་བས་ལྷགས་ཀྱ།
གསུམ་བས་དབྱུ་གྱ། བཞི་བས་བུམ་བ་བསྐྱམས་བ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲུམ་བས། གསེར་མདོག་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་བཟ། །ཅེ་གསུམ་ལྷགས་ཀྱ་དོ་རྩེ་གྱི། །རིན་ཆེན་ལྷགས་ཀྱ་དབྱུ་
གྱ་རིལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིང་།

ཕྱག་འཆལ་བཅུ་གསུམ་བ་རྩེ་བཅུན་མ་སྟོན་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་བསྐྱལ་བ་ཐ་མའི་མེ་ལྟར། །

འབར་བའི་སྤང་བའི་དབྱས་ན་གནས་མ། །

གཡས་བརྒྱད་གཡོན་བསྐྱམ་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་དགའི། །

དབྱ་ཡི་དབྱུང་ནི་ནུམ་བར་འདོམས་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྩེ་བཅུན་མ་སྟོན་བྱེད་སྒྲོལ་མ་
ལ་ལོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། དུས་མཐར་བསྐྱལ་བ་འདིག་པའི་ཆོ། ཉི་མ་བདུན་ལས་
གྲང་ཆ་བའི་མེ་འདིག་གི་མེ་ལྟ་བུའི། མེ་སྤངས་དྲག་པོ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་བར་མ་ཆད་དུ་
འབར་བའི་དབྱས་ན། རྩེ་བཅུན་མ་རང་ལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དད་གྲུས་ཅན་ནུམས་

ལམ་བཟང་པོས་སྒྲིན་པར་མཆོན་བྱེད་དུ་ཞབས་གཡས་བརྒྱུང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་མ་རང་ལ་
དད་ཅིང་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་བྱས་པའི་དབང་པོ་ནམས་བྲག་པོས་ཆར་
བཅད་དེ་འཛོམས་པར་མཆོན་བྱེད་དུ་ཞབས་གཡས་བསྐྱུམ་ནས་བྲག་པོའི་ཉམས་ཀྱིས་
བཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། སྐལ་ལྷན་རྗེས་སུ་འཛོན་པ་དང་། དེ་ལ་སྤང་བའི་སྐལ་ངན་ཆར་
བཅད་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྒོ་ནས་བྲག་མཛད་པའོ། །

ཞབས་བརྒྱུ་བསྐྱེལ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཆོད་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། གཡས་བརྒྱུ་གཡོན་བསྐྱེལ་ཀྱན་འཁོར་དགའ་བའི། །དབྱ་ཡི་དབྱང་ནི་རྣམ་པར་འཛམས་མ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་ལས། ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་དགའི། ཞེས་པའི་བསྐྱོར་ནི་རང་ལ་ཚུར་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་པའི་འཁོར་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལས་པར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དོན་མིན་ཞིང་། རང་ལ་འད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་དོན་ཡང་མིན་ལ། སྤྱིའི་རྣམ་འགྱུར་རམ་རོལ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་དོན་ཡང་མིན་པས་འགྲེལ་བ་དུ་མས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་འཆད་པ་ནི་ཉི་སྤྲས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དང་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐྱེ་ཆུང་ལྟར་མེད། སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ། བརྒྱ་དམར་པོའི་སྤྲིང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་ལ་གཡས་བརྒྱད་བས་གནས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མ།
སྤྲིན་མ་དང་མཚུ་གུན་དུ་ཚྭ་བས་ལྟ་བུ། གཡས་དང་པོ་ན་རལ་གྱི། གཉིས་པ་ན་མདའ།
གཡོན་དང་པོ་ན་འཁོར་ལོ། གཉིས་པ་ན་གཞུ་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། བརྒྱ་
དམར་དང་ཉི་མ་ལ། །བཞེངས་པའི་དོར་སྟབས་བརྒྱད་བསྐྱམ་མ། །མི་བཟད་རྒྱ་ག་ལྟར་
དམར་མདོག་། །ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་ཞིང་ཀུན་བསྐྱེད་མཛད། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་མཚུ་སྤྲིན་
གཡོ། །རལ་གྱི་མདའ་དང་འཁོར་ལོ་གཞུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡི་གེ་མི་མཐུན་པ་རི་ཡོད་ནི། རྟེན་གཤེད་བཀའ་འགྲུར་རྒྱུད་ཅ་པ་ལས། གཡས་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཉོགས་བཟོད་རིན་ཆེན་ལྷོན་ཤིང་།

བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱམ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་དགས། །ཞེས་དགའ་ལ་བྱེད་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། ལྷེ་
དགའི་བསྟན་འགྱུར་ན་པའི་ནང་། ཉི་སྤུས་ཀྱིས། གཡས་བརྒྱུད་གཡོན་བསྐྱམ་ཀུན་ནས་
བསྐྱོར་དགའི། །ཞེས་དང་། ཀུན་འཁོར་དགའ་བའི། ཞེས་འབྲེལ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་གསུང་མི་
མཐུན་པ་གཉིས་སྤང་བ་ལས་འབྲེལ་མཛད་མཁན་དུ་མས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་དོ། །

མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ལ། ཉི་མ་སྤུས་པས་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་མ་
དང་། རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། ཅེ་ནས་མེ་ལྟར་འབར་བའི་སྤྱོད་མ་
ཞེས་གསུངས།

ཕྱག་འཆའ་བཅུ་བཞི་པ་རྗེ་བཙུན་མ་འགྲུགས་བྱེད་སྤྱོད་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་ས་གཞི^①་ངོས་ལ་ཕྱག་གི།

མཐིལ་གྱིས་བསྐྱུན་ཅིང་ཞབས་གྱིས་བརྟུང་མ། །

ཁོ་གཉེར་ཅན་མཛད་ཡི་གོ་རྩྱི་གིས། །

རིམ་པ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་འགེམས་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ལ་ན་རྗེ་བཙུན་མ་འགྲུགས་བྱེད་སྤྱོད་
མ་ལ་ལོ། །རྒྱ་ཅིས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། ཞལ་ཁོ་གཉེར་བསྐྱུས་པ་དང་བཅས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་
འདིའི་ངོས་སུ་ཕྱག་མཐིལ་གྱིས་དྲག་དུ་བསྐྱུན་ཞིང་ཞབས་གྱིས་བརྟུང་བར་མཛད་པ་ན།
ས་འོག་དུ་གནས་པའི་ལྷ་ལྷ་མཉན་གསུམ་སོགས་བསྐྱུན་འགྲོ་ལ་འཆོ་བ་ཅན་རྣམས་པལ་
ཆེར་རང་གི་འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་པའི་གོགས་སུ་འགྲུགས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་མ་ཁྲག་པ་
རྣམས་ཕྱགས་ཀའི་རྩྱི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འགྲོ་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་དུ་སོང་སྟེ་

^① ཟླ་དཔར་རྒྱུད་ཅ། ༩༣ བ། གཞིའི།

གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་འགམས་པ་སྟེ་འདྲིམས་པར་མཛད་པའི་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ས་
བྱུག་འཆལ་ཞེས་པའོ། །

རྩྱུ་ཡིག་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། རྩེ་དགོ་འདུན་བྱུ་བ་ཀྲིས་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་དང་། ཅ་
ནས་བྱུག་གཡས་པའི་མཐེལ་གྱི་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དདུལ་ཚུས་ཞབས་བྱུག་གི་
མཐེལ་གྱི་ཡི་གེ་རྩྱུ་སྟོན་པོ་ཞེས་ཞབས་བྱུག་གཉིས་ཀའི་མཐེལ་གྱི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་མཛད་ཅིང་།
རྩོན་པས་འངས་ནས་འབྱུང་བའི་རྩྱུ་ཡིག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྟུ་མདོག་ནག་པོ། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་བརྒྱ་དམར་སེར་ལ་གཡས་
བརྒྱུད་པའི་གར་གྱིས་ཡི་དྲགས་མནན་ཅིང་བཞུགས་པ། ཞལ་གསུམ་ལ་སྦྱོན་གསུམ་
མངའ་བའི་རྩ་བའི་ཞལ་ནག་པོ། གཡས་དཀར་བ། གཡོན་དམར་བ། བྱུག་དྲུག་པ་ཁོ་
གཉེར་དང་ལྷན་ཞིང་ཞལ་དང་སྦྱོན་མ་བསྐྱས་པ་ཅན། མིའི་རྒྱ་མ་ཞལ་དུ་གསོལ་ཞིང་མི་
མགོའི་ཅོད་པན་ཅན། རྩོད་པའི་དོ་ཤལ་དང་ལྷན་པ། ལྟག་གི་བགས་པའི་ཤམ་ཐབས་
མནབས་པ། སྦྱལ་བརྒྱུད་ཀྲིས་བརྒྱན་པ། རྟོགས་མཆམས་བཞིར་སྦྱ་བྱ་འཛིན་པ། བྱུག་
གཡས་དང་པོ་རལ་གྱི། གཉིས་པ་ལྷགས་ཀྱ། གསུམ་པ་དབྱུ་བྱ། གཡོན་དང་པོ་ཁྲག་
གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ། གཉིས་པ་ན་ཞགས་པ། གསུམ་པ་ན་མགོ་པོ་བསྐྱམས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་མ་སྤྲས་པས་བསྟོད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། སྟོང་
ཟེལ་གནག་མདོག་ཞལ་གསུམ་མ། །གཡས་དཀར་གཡོན་དམར་ཁོས་པའི་ཞལ། །ཐོད་
པའི་དོ་ཤལ་རྒྱ་མ་གསོལ། །སྦྱལ་བརྒྱུད་ཀྲིས་བརྒྱན་སྟག་ལྷགས་གསོལ། །བྱུག་དྲུག་
རལ་གྱི་ལྷགས་ཀྱ་དང་། །དབྱུ་བྱ་དེ་བཞིན་ཐོད་ཁྲག་བཀང་། །ཞགས་པ་ཆངས་པའི་མགོ་
འཛིན་མ། །ཞེས་གསུངས།

མཆན་གྱི་རྣམ་གངས་ལ། ཉི་མ་སྤྲས་པས་འགྲུགས་བྱེད་སྟོལ་མ། རྩེ་དགོ་འདུན་

གནས་བརྟན་བརྩུག་གི་ཉོགས་བརྩོད་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཤིང་།

བྱུང་བས་ཁྱོ་གཉེར་གཡོ་བའི་སྒྲིལ་མ། ཅ་ནེས་ཁྱོ་གཉེར་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་མ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

བྱུག་འཆལ་བཅོ་ལྔ་པ་རྩེ་བཅུན་མ་ཞི་བ་ཆེན་མོ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱད་ལས།

བྱུག་འཆལ་བདེ་མ་དགེ་མ་ཞི་མ། །

མུ་ངན་འདས་ཞི་སྒྲོད་ཡུལ་ཉིད་མ། །

སྒྲུ་ཨོ་དང་ཡང་དག་ལྟན་མ^①། །

སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་པ་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱུག་འཆལ་ལོ། །སྤྱ་ལ་ཞེ་ན། རྩེ་བཅུན་མ་ཞི་བ་ཆེན་མོ་
ལའོ། །རྒྱ་ཅིས་བྱུག་འཆལ་ཞེ་ན། རྩེ་བཅུན་མ་གང་ལ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་
རྣམས་ལ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་སྒྲིལ་བར་མཛད་པས་ན་བདེ་མ། ཉོན་མོངས་རྒྱ་དང་
བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྟེར་བས་ན་དགེ་མ། སྤྲིད་ཞིའི་ཉེས་ཆོགས་ཅད་
ནས་ཞི་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱེན་པས་ན་ཞི་མ་སྟེ། རིམ་བཞིན་ངན་སོང་
གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། སྤྲིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། སྤྲིད་ཞིའི་ཉེས་ཆོགས་ཀྱན་ལས་གདུལ་
བྱ་རང་རང་གི་ལས་སྐྱལ་བཞིན་འགོད་པའི་བྱས་པ་ཡོད་པར་བསྟན། འབྲེལ་བ་གཞན་
གྱིས་བདེ་མ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། དགེ་མ་ཐར་པ་དང་། ཞི་མ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱར་བ་
དང་། གཞན་དག །ཞི་མ་ཐར་པ་དང་། སྒྲོད་ཡུལ་མ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱར་བར་སྒྲུང་ཡང་།
བདེ་མ་མངོན་མཐོ། དགེ་མ་ཐར་པ། ཞི་མ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱར་བ་ཉིད་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཉེ་མ་སྤྲས་པས། ལྷ་མོ་བདེ་མས་མཐོ་རིས་སྐྱེན། །དགེ་མས་ཐར་པ་སྐྱེན་པ་

^① རྩེ་དཔར་རྒྱད་ཅ། ༤༩ ཅ། པས།

སྟེ། །དེ་བཞིན་ཞི་མས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་ཞི་བ་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ལྟ་མོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ལོངས་སྦྱོད་
དུ་རྒྱུར་པས་ན་ཆོག་རྟེན་མ་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རང་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྦྱོང་དང་བཅས་པ་
ལས་གྲོལ་ཞིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པའི་རུས་པ་མངའ་བའི་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་
བཤོ། །

འོ་ན་གཞན་སྟེང་ཞིའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོལ་བ་ལ་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
སྟེག་སྟེན་སྤང་དགོས་པས་དེ་རྗེ་ལྟར་གཞོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཐ་མའི་སྤྲུ་དང་ཐོག་མའི་ཨོ་
ཡིག་ཞལ་ནས་སྦྱོག་པས་མཆོན་ནས། ཨོ་རྩ་རེ་རྩ་རེ་རྩ་རེ་སྤྲུ་ཞེས་པའི་རིག་སྤྱུགས་
ཡང་དག་པར་སྦྱོག་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་སྟེག་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་པར་མཛད་ཅེས་བསྟོད་
བཤོ། །འདིའི་སྦྱ་མདོག་དཀར་པོ། བརྒྱ་དཀར་པོའི་སྟེང་ན་ཆེ་བ་ལ་རྩོམ་ཞིང་སྦྱེལ་མོ་ཀྱང་
གིས་བཞུགས་པ། གཡས་དང་པོས་སྟེང་བ་སྤྱུགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། གཉིས་པ་མཆོག་
སྟེན། གསུམ་པ་དབྱུ་བྱ། གཡོན་དང་པོ་ན་བརྒྱ། གཉིས་པ་ན་རིལ་བ་སྦྱི་ལྷགས། གསུམ་
པ་པོ་ཉི་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་མ་སྤྱས་པས། བརྒྱ་དཀར་དང་ཆེ་བ་ལ། །རྩོམ་ཞིང་
སྦྱེལ་ཀྱང་ཀྱུན་འཛོམས་པའོ། །སྟེང་བ་མཆོག་སྟེན་དབྱུ་བྱ་དང་། །བརྒྱ་སྦྱི་ལྷགས་པོ་ཉི་
འཛོམས། །ཞེས་གསུངས། ཡི་གེ་མི་འབྲ་བ་ནི། ཉི་མ་སྤྱས་པས། ཡང་དག་ལྟར་མ། རོ་ནང་
དབྱལ་ཆུ་ཚོ་ནི་སོགས་ཡང་དག་ལྟར་པས། བྱེད་སྤྱ་ཅན་དུ་འབྲེལ་སྤང་བ་ལྟར་རྒྱུད་རང་
ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་ལྟར་པས། ཞེས་འབྱུང་བས་ཉི་སྤྱས་ཀྱི་དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་སྟེ།
འདི་ལ་མཆོན་ནི་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་དགེ་ལེགས་ཞི་བའི་སྦྱོལ་མ་ཞེས་གསུངས།
ཕྱག་འཆོལ་བཅུ་དྲུག་པ་རྗེ་བཅུན་མ་དག་འཛོམས་མ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ནི།

རྒྱུད་ལས།

གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་གི་རྟོགས་བརྟོད་རིན་ཆེན་སྒྲོན་ཤིང་།

ཕྱག་འཆའ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་རབ་དགའ་བའི། །

དག་ཡི་ལུས་ནི་རབ་རྟུ་འགེམས་མ། །

ཡི་གེ་བརྟུ་བའི་དག་ནི་བཀོད་བའི། །

རིག་བ་རྩྱུ་ལས་སྒྲོལ་མ་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སུ་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བརྟན་མ་དག་འཛོམས་མ་
ལའོ། །རྒྱ་གང་གི་སྒྲོན་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། སྐབ་བ་པོས་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་ཀྱི་
སྤྱིང་པོ་རིག་སྒྲུགས་ཀྱི་མཆོག་རྩྱུ་ཡིག་ལ་སྒྲོ་རྟུ་རེ་སོགས་ཡི་གེ་བརྟུ་བའི་སྒྲུགས་གིས་
བསྐྱོར་ཞིང་། རྩྱུ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས་ནས་སྤྱིང་ཞིའི་ཐུན་བ་སེལ་བར་བསྐྱོམས་
ན། ཡིད་གཞུངས་བ་དང་བླན་བ་སྐྱར་བ་དང་ཤེས་རབ་ཐུན་སྐྱུམ་ཆོགས་བ་དང་ལྷན་
བའི་འཁོར་སྒྲོབ་ཀྱིས་དུས་ཀུན་ནས་རང་ལ་བསྐྱོར་བའི་དགའ་བ་ཐོབ་བར་མ་ཟད།
དོན་རགས་བ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཐུག་དོག་གིས་རྒྱུད་རྒྱུ་བའི་དག་པོའི་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུགས་བྱས་ཀྱིས་རབ་རྟུ་འགེམས་བ་སྟེ་ཆད་བ་དག་པོས་ཆར་བཅད་
བར་འགྱུར་ཞེས་བསྟོད་པའོ། །

དེ་ཡང་སྒྲུགས་ཡིག་གིས་བསྐྱོར་བར་བསྐྱོམས་བས་མ་འོངས་བར་རང་ཡིད་
གཞུངས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་ཐོབ་བ་དང་། རྩྱུ་ཡིག་ལས་འོད་
ཟེར་འསྐྱོ་བར་བསྐྱོམས་བས་མ་འོངས་བར་སྤྱིང་ཞིའི་ཐུན་བ་སེལ་བར་འགྱུར་བའི་པན་
ཡོན་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྱོད་པས། ཡིད་གཞུངས་བླན་སོགས་ཀུན་ནས་
བསྐྱོར། །མི་ཤེས་དག་དབྱང་རབ་འཛོམས་མ། །སྒྲོ་གོས་ཡི་གེ་བརྟུ་བཀོད་པས། །རྩྱུ་
ལས་སྤྱིང་ཞིའི་ཐུན་སྒྲོལ་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

འདིར་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་རབ་ཅེས་པའི་བསྐྱོར་གྱི་དོན་འཆད་པའི་ཆེ་འགྲེལ་བ་འགའ་

ཞིག་གིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་སྤྲུགས་ཡིག་གིས་
བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་འཆད་པར་སྒྲུང་ཡང་། རང་ལ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་འཁོར་སློབ་ཀྱིས་
སྤྲུགས་ཀྱང་བསྐྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲུག་པས། ཡིད་གཞུངས་བྱ་སོགས་ཀྱང་
ནས་བསྐྱོར། །མི་ཤེས་དག་དཔུང་རབ་འཛོམས་མ། །ཞེས་བྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་།
བསྐྱབ་པའི་སྤྲུགས་སུའང་། བདག་གྱུར་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་དུ། །ཡིད་གཞུངས་བྱ་
དང་ཤེས་རབ་དང་། །སློ་འཕེལ་ལྷ་མོ་བཞི་བསྐྱོམ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡི་གེ་བརྩ་བའི་སྤྲུགས་ནི་ཞེས་སོགས་ཆོང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། འགེལ་བ་
འགའ་ཞིག་ལས་ཡི་གེ་བརྩ་བའི་སྤྲུགས་སྟོང་ཀར་བཀོད། རིག་པ་རྩྭ་གི་སྤྲུགས་ཏེ་ཨོྲ་
མེ་ཏ་རེ་ན་མོ་རྩྭ་རེ་རྩྭ་རེ་སྤྲུག་ཞེས་པའི་སྤྲུགས་དག་ནས་བརྩོད་པའི་དོན་དུ་མཛད་པ་
དང་། གཞན་དག་རྩྭ་ལ་ཡི་གེ་བརྩ་བའི་སྤྲུགས་ཨོྲ་ཏ་རེ་སོགས་བཀོད་པ་དང་། རྩྭ་ལ་རིག་
པ་རྩྭ་གི་སྤྲུགས་ཨོྲ་མེ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་
ཀྱང་། རྩྭ་ལ་ཡི་གེ་བརྩ་བའི་སྤྲུགས་ཡིག་གི་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོང་
ཞེའི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་སྒྲུང་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲུག་པས།
སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་རིག་པ་མཆོག །ཡི་གེ་བརྩས་བསྐྱོར་འདོད་པ་ཡི། །དངོས་བྱུང་ཀྱང་
སྟེར་སྟོ་གོས་སྟེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་མདོག་དམར་མོ། ཞལ་གཅིག་སྤྲུག་གསུམ་མ། བྱུག་གཉིས་མ། བརྒྱ་དམར་སེར་
ཀྱི་སྟེང་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། གཡས་
སྤྲུགས་ཀར་ཅེ་གསུམ་པ་བསྐྱམས་པ། གཡོན་སྟོང་པོ་དང་བཙས་པའི་བྱུག་རྒྱ་དང་ཐུན་པ་
སྟེ། ཉི་མ་སྤྲུག་པས། བརྒྱའི་གོ་སར་ཉི་མ་ལ། །སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་ཀྱང་བྱུ་རུའི་
མདོག །གཅིག་དུ་ཕན་མཛད་དངོས་བྱུང་སྟེ། །འབྲས་བཙས་ཤིང་བསྐྱམས་སྟེག་མཛུབ་

འཕྲུང། །ཞེས་གསུངས།

སྒྲོལ་བསྟོད་ཉེར་གཅིག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དག་ཡི་དབྱང་ནི་རབ་ཏུ་འགོམས་
མ། །ཡི་གེ་བརྩུ་པའི་སྐྱགས་ནི་བཀོད་པས། །རིག་པ་རྩྱུ་ལས་སྒྲོལ་བ་ཉིད་མ། །ཞེས་
གསུངས།

མཆན་ནི་ཉི་མ་སྤས་པས་ཆགས་པ་འཛོམས་པའི་སྒྲོལ་མ་དང་དག་འཛོམས་མའི་
སྒྲོལ་མ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་སྤྲ་མ་ལྟར་གསུངས། ཅེ་ནས་རིག་པ་
རྩྱུ་ལས་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱག་འཆལ་བརྩུ་བདུན་པ་རྗེ་བརྟན་མ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།
རྟུན་ལས།

ཕྱག་འཆལ་ཏུ་རེའི་ཞབས་ནི་བདེ་བས་པས། །

རྩྱུ་གི་རྣམ་པའི་ས་བོན་ཉིད་མ། །

རི་རབ་མཚན་དང་འཕགས་བྱེད། །

འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྣམས་གཡོ་བ་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བརྟན་མ་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་སྐྱབ་མ་ལོ། །རྟུ་མཆན་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཐུ་
སྟོབས་གྱིས་གཡོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། ཏུ་རེ་སྟེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤར་མོའི་ཞབས་གཉིས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ངོས་སུ་དག་ཏུ་བདེ་བས་པའི་ཐེལ་གྱིས། རི་རབ་གྱི་ངོས་སུ་འཆགས་པའི་འཛིག་
རྟེན་དང་། རི་བོ་མཚན་ཡི་ངོས་སུ་འཆགས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་། འཕགས་བྱེད་གྱི་རི་
བོའི་ངོས་སུ་འཆགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཡོ་ཞིང་
སྐྱལ་བའི་ཐེལ་གྱིས་འཛིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་རྩྱུ་གི་རྣམ་པའི་སྟེ་རྩྱུ་ཡིག་གི་ས་

ཐོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་རྟོག་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་མོ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྐྱོད་དེ་
འཛིག་རྟོག་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྤྱད་མ་ཞེས་གཙོ་བོ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་ཅིང་
བསྐྱོད་པའོ། །དབང་དུ་བསྤྱད་ནས་ཅི་མཛད་ཅི་ན། བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤྱད་མ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འགྲེལ་བ་གཞན་ལས། ལྷ་མོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ས་འོག་སོགས་འཛིག་རྟོག་
གསུམ་གཡོ་བའི་དོན་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཉི་མ་སྤྲས་པས། བདེ་ལྷན་ལྷ་མོས་ཞབས་བརྒྱབས་
པས། །འཛིག་རྟོག་གསུམ་གཡོ་འཛིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་གཡོ་བྱེད་ཞབས་བརྒྱབས་པས་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟོག་གསུམ་ས་འོག་ས་ལྗང་ས་
སྟེང་གསུམ་ལ་བྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་རང་ལས། རི་རབ་མཐར་དང་འབྲིགས་
བྱེད། །འཛིག་རྟོག་གསུམ་རྣམས། ཞེས་འཛིག་རྟོག་གསུམ་རི་རབ་དང་། མཐར་དང་།
འབྲིགས་བྱེད་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་བྱིར།

སྤྱིར་འཛིག་རྟོག་གསུམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ས་འོག་སོགས་གསུམ་གཞན་དགོས་
པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་སྒྲ་འགྲེལ་ལས་ཁམས་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་
གསུངས་པའི་བྱིར།

འགའ་ཞིག་ལས། ལྷ་མོ་རྣམ་པའི་ས་ཐོན་ཉིད་མ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན།
རྒྱུར་མ་དེ་རི་འབྲ་བ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ལྷ་མོ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ས་ཐོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁོ་མོའི་
བདག་ཉིད་མའོ། །ཞེས་བཀའ་གྲུང་། ཉི་མ་སྤྲས་པས། ལྷ་མོ་ཡིག་ས་ཐོན་ལས་སྐྱེས་
མགོན། །རི་རབ་ཀྱན་བསྐྱོད་དབང་སྤྱད་བསྐྱོམ། །ཞེས་ལྷ་མོ་ཡིག་གི་ས་ཐོན་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཚུལ་དུ་རི་རབ་སོགས་ལ་བསྐྱོད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་རྩ་
ཁུངས་བརྒྱུད་པ་རེ་ལ་གཞི་བཅོལ་བར་བྱའོ། །

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྟོན་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཤིང་།

སྐྱེ་མདོག་དམར་སེར། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། བརྒྱ་དཀར་པོའི་སྤེང་ན་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་
ཀར་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་མ་སྤྲས་པས། རང་དཀར་བད་
དབུས་ཉི་མ་ལ། །རྩྱུ་ཡིག་ལས་སྤྱེས་ཀྱན་བེད་སྟེར། །སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་ཀྱང་དམར་
སེར་མཛེས། །ཕྱག་གཉིས་རི་བོང་འཛིན་བསྐྱམས་པ། །ཞེས་གསུངས། བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་སྐྱབ་པའི་སྤོལ་མ། བདེ་ལྡན་མ་ཆོམ་རྒྱན་བཅིང་བ་དང་མཆོན་གཉིས་བྱང་།
ཕྱག་འཆལ་བཅོ་བརྒྱད་པ་རྩེ་བཅུན་མ་རྣམ་རྒྱལ་སྤོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆལ་ལྷ་ཡི་འཆོ་ཡི་རྣམ་པའི། །

རི་དྲགས་རྟགས་ཅན་ཕྱག་ན་བསྐྱམས་མ། །

རྒྱ་ར་གཉིས་བརྟོན་པའ་ཀྱི་ཡི་གས། །

དུག་རྣམས་མ་ལུས་བར་ནི་སེལ་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྱུ་ལ་ན། རྩེ་བཅུན་མ་རྣམ་རྒྱལ་སྤོལ་མ་
ལའོ། །རྒྱ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཞེ་ན། ལྷའི་མཆོ་ལྷ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རི་དྲགས་རྟགས་ཅན་ཏེ་
ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་ཕྱག་ན་བསྐྱམས་ཞིང་། ཞལ་ནས་རྒྱ་ར་རྒྱ་ར་པའ་ཅེས་པའི་རྒྱ་ར་
གཉིས་ཅན་གྱི་རིག་ཐུགས་བརྒྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱུལ་དུག་སོགས་དུག་རིགས་ཐམས་ཅད་
སེལ་བར་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་དུག་ནད་ཀྱིས་མཆོན་ནས་གཙོ་བོར་གྱུ་ནད་སེལ་བའི་སྒོ་
ནས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། རྩེ་བཅུན་མ་སྤོལ་མ་རྣམ་པར་རྒྱལ་
མས་གྱུ་ནད་གསོ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་ར་གཉིས་ཅན་གྱི་རིག་ཐུགས་ལ། ལྷོ་ན་མཆོད་རྒྱ་རེ་ན་མོ་རྒྱ་རེ་རྩྱུ་རེ་སྤྱུ་རྒྱ་ ཞེས་

གནས་བརྟན་བརྩུག་གི་ཚོགས་བཞེད་རིན་ཆེན་ལྷོན་ཤིང་།

པ་འདི་དང་། མཐར་ཉེན་པར་གྱི་ཡི་གེ་སྐར་བེ་ཇོ་ཤེས་རྩ་པར་ཅེས་པ་འདི་ཡིན་པར་ཇོ་
ནང་པས་གསུངས། དདུལ་ཚུས་ཏུ་ར་གཉིས་བཞེད་གྱིས་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་བརྩ་པའི་
སྤྲུའི་གནས་སྤྲུ་པར་ཅེས་སྤྲུ་པའི་ཡི་གེ་བཞུས་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས།

ཙོ་ནེས་ཡི་གེ་བརྩ་པ་དང་བཅས་པའི་ཏུ་ར་ཏུ་ར་གཉིས་བཞེད་ཅིང་པར་གྱི་ཡི་གེས་
ཞེས་ཏུ་ར་ལན་གཉིས་བཞེད་པ་དང་། མཐར་ཉེན་པར་ཡིག་ཀྱང་པར་ཡིག་རྒྱང་པ་རང་ལ་
མཛད་སྤང་ཡང་། རྗེ་དགོ་འདུན་བྱུ་བ་པས་རྒྱུད་གྱི་ཆོག་ཟུར་ལྟར། དག་ཏུ་ཏུ་ར་གཉིས་
བཞེད་པར་གྱི་ཡི་གེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏུ་ར་ཏུ་ར་པར་ཅེས་ཏུ་ར་བཞུས་ཏེ་ལན་
གཉིས་གྱི་མཐར་པར་ཅེས་བཏགས་པའི་རིག་སྤྲུགས་ལ་བྱེད་ན་རྒྱུད་ཆོག་དང་མཐུན་ནོ། །

སྤྱི་མདོག་དཀར་མོ། ཞལ་གཅིག་བྱག་བཞི་མ། བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་ཆེ་བའི་གདན་ལ་
ངང་པའི་སྟེང་ན་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། བྱག་དང་པོ་གཉིས་དགའ་
བའི་བྱག་རྒྱ་དང་ལྗན་པ། གཡས་གཉིས་པས་མཆོག་སྦྱིན་པ། གཡོན་གཉིས་པ་སྟེང་པོ་
དང་བཅས་པའི་བྱག་རྒྱ་དང་ལྗན་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲུལ་པས། བརྒྱ་དཀར་སྟེང་ཆེ་དབུས་
སྤྱ། །འདབ་བཟང་ཁྱི་སྟེང་སྦྱིལ་ཀྱང་བཞུགས། །གཉིས་ཀྱི་སྦྱི་པོར་ལྷགས་རྒྱ་
འཛིན། །གཞན་གཉིས་མཆོག་སྦྱིན་པོ་ཉི་བསྐྱམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

བྱག་འཆལ་བརྩ་དགྲ་པ་རྗེ་བཙུན་མ་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོལ་
མ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་ནི། རྒྱུད་ལས།

བྱག་འཆལ་ལྟ་ཡི་ཆོགས་ནམས་རྒྱལ་པོ། །

སྟེ་དང་མིའམ་ཅི་ཡིས་བསྟེན་མ། །

ཀུན་ནས་གོ་ཆ་དགའ་བ་བཞེད་གྱིས། །

ཙོད་དང་མི་ལམ་ངན་པ་སེལ་མ། །

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྗོད་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཡིང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤུ་ལ་ཞེ་ན། རྩེ་བཅུན་མ་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིལ་མ་ལའོ། །ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་ན། ལྷའི་
ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པ་སོགས་ལྷ་སྟོབས་འབྱོར་དང་
དབང་ཐང་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་པལ་བ་ལྷ་དབང་དེ་དག་གི་བྲན་དུ་གནས་པ་
སོགས་དང་། མིའམ་ཅིས་མཆོད་ནས་ལྷ་སྟོན་སྟེ་བརྒྱད་སོགས་ས་གསུམ་ན་དབང་ཆེ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པ་ན། ཕྱགས་ཀྱན་ནས་དགྲེས་པའི་དགའ་བའི་གཟི་བརྗིད་
དམ་སྤྱའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་གོ་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཅོད་པ་དང་མི་ལམ་ངན་པ་སེལ་བ་སྟེ།
དེས་མཆོད་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱལ་པོའི་བཅན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་སེལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
ཉི་མ་སྤྱས་པས། རྩེ་བཅུན་མ་སྒྲིལ་མ་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པས་ཁྲི་མོན་ལས་ཐར་པའི་
སྤྱབ་ཐབས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་།

འབྲེལ་བ་རྣམས་སྤྱ་སྤྱབས་འདྲིའི་གོ་ཆའི་དོན་འཆད་པའི་ཆེ་རིགས་སྤྱགས་དང་སྤྱ་
སྒྲོམ་པའི་གོ་ཆ་ལ་ལྷ་མོ་དགྲེས་པའམ་དགའ་བའི་དོན་དུ་བྱས་སྒྲུང་ཡང་། ས་གསུམ་ན་
གནས་པའི་ལྷ་དབང་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ལས་ཕྱགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ཉམས་དང་། དེ་
འདྲའི་སྤྱའི་གཟི་བྱིན་ལས་ཅོད་ངན་སོགས་སེལ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཉི་མ་སྤྱས་
པས། ས་གསུམ་དབང་པོས་རབ་མཆོད་ཅིང་། །ཀྱན་ནས་དགའ་བསྐྱེད་འབར་བ་
ཡི། །གཟི་ཡིས་ལྷས་ངན་སྤྱག་བསྐྱལ་སེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིང་།

སྤྱ་མདོག་དཀར་མོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་ཉི་མའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཀྱི་སྟེང་ན་སེམས་དཔའི་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས། འོད་ཟེར་ཀྱི་སྟེང་བས་བརྒྱན་
པ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀར་མའི་སྟོན་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྱས་པས། བརྒྱ་དཀར་
དང་ཉི་སྟེང་དུ། །གཡས་བརྒྱུད་སྤྱིལ་སྤྱུང་ཀྱུན་མདོག་ །སྤྱ་ཆོགས་འོད་སྟེང་སྤྱ་བརྒྱན་

ནས། །མེ་ཐབ་བསྐྱམས་ཤིང་སྤྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེག །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
ཕྱག་འཆའ་ཉི་ཤུ་པ་རྗེ་བཙུན་མ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི།
རྒྱད་ལས།

ཕྱག་འཆའ་ཉི་མ་རྩ་བ་རྒྱས་པའི། །

སྤྱན་གཉིས་པོ་ལ་འོད་རབ་གསལ་མ། །

རྒྱ་རྩ་གཉིས་བཟོད་ཏུརྒྱ་ར་ཡིས། །

ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་རིམས་ནི་སེལ་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྤྱ་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་
གནས་ལ་འོ། །རྒྱ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཞེ་ན། ཉི་མ་ལྟར་གསལ་ཞིང་རྩ་བ་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གཉིས་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་འཕྲོ་བའི་ཁམས་ལ་གཟིགས་པ་ན།
རིམས་ནད་ངན་པ་བརྒྱུག་དཀའ་བ་དག་དང་། དེའི་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་
ཀྱིས་རྒྱད་པར་གཟིགས་པའི་ཆེ། ཉ་ར་ཉ་ར་ཞེས་དྲག་པོའི་རིག་སྤྱགས་གཉིས་བཟོད་
པའམ། ཡང་ན་ཏུརྒྱ་ར་སྟེ་ཞི་བའི་སྤྱགས་གཉིས་སོགས་བརྒྱས་པ་ཡིས་རིམས་ནད་
སོགས་སྤིང་ཞིའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད་དེ། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་
ཕྱག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ཏུ་སྟེར་བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེགས་པ་སྟེ། ཉི་མ་
སྤྱས་པས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན། །རབ་གསལ་བསྐྱིབས་དང་མི་བསྐྱིབས་
གཟིགས། །ངན་འཕྲོ་དང་ནི་སྤིང་པའི་ནད། །ཉོན་མོངས་བཅས་འཛོམས་བསྐྱོམ་པར་
བྱ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་མ་སྟོལ་མ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་གནས་མི་སྣང་བར་བྱེད་

① རྟེན་པར་རྒྱད་ཅ། ༤༣། བ། ༩་པ།

གནས་བརྟན་བརྟུག་གི་ཉོགས་བརྟུན་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཡིང་།

པའི་སྐབ་ཐབས་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདི་ལ་བཀའ་འགྲུང་རྒྱུད་དཔེ་རང་ལས། ལྷ་ར་གཉིས་བརྟུན། ཅེས་ཡིག་ནོར་རྒྱུན་
འབྲམས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲེལ་བ་དུ་མས་ལྷ་ར་སོར་གཞག་བྱས་པ་སྣང་ཡང་། ཉི་མ་སྤྲས་
པས། སྒྲོལ་བལྟོད་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པའི་སྐབ་ཐབས་སྤྲ་མ་ལས། ལྷ་ར་གཉིས་ཞེས་ཡོད་པ་
བཞིན་རྗེ་དགེ་འདུན་བྱུང་བ་སོགས་འགྲེལ་བྱེད་དུ་མས་ལྷ་ར་གཉིས་ཞེས་ཡོད་པ་རྣམས་
དག་པར་སྣང་།

མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་ར་གཉིས་བརྟུན་པའི་སྤྲགས་ནི། ཡོན་མཆ་ཉ་རེ་ན་མོ་
ཉ་རེ་སྤྲ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་། རྒྱུ་རའི་སྤྲགས་ཀྱང་ཡོན་ཉ་རེ་སོགས་ཡི་གེ་བརྟུ་
པའི་སྤྲགས་འདི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

རྗེ་བརྟན་མ་དམར་སེར། ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་མ། བརྒྱ་དམར་པོ་དང་ཆེ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ནས་སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། བྱུག་གཉིས་
ཀྱིས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་མ་སྤྲས་པས། འདབ་སྦྱེས་
དམར་སྟེང་ཆེ་བ་ལ། །སེམས་དཔའི་སྦྱིལ་ཀྱང་གསེར་བཅངས་མདོག་། བྱུག་གཉིས་སྤྲགས་
ཀར་གསེར་བྱམ་འཛིན། །ནད་འཛོམས་དངོས་བྱུང་ཀྱན་སྟེང་མཛད། །འདབ་བཅང་མིག་
སྟེ་མཁྲིས་བ་བསྐྱམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱུག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པ་རྗེ་བརྟན་མ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱེད་སྒྲོལ་མ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་
ནི།

རྒྱུད་ལས།

བྱུག་འཆལ་དེ་ཉིད་གསུམ་རྣམས་བཞེད་པས། །

ཞི་བའི་མཐུ་དང་ཡང་དག་ལྡན་མ། །

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་ཚོགས་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་ལྷན་ཡིང་།

གཞོན་དང་རོ་ལོངས་གཞོན་སྤྱན་ཚོགས་རྣམས། །

འཛོམས་བ་རྩ་རེ་རབ་མཆོག་ཉིད་མ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དུག་འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་བྱེད་སྒོལ་མ་ལོ། །རྒྱ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་མོའི་སྤྱི་གནས་གསུམ་
སྟེ། དེམ་བཞིན་སྤྱི་བོར་ལྷ་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཨོྲ་དང་། མགིན་བར་སྤྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལྷ་མོ་དང་།
སྤྱིང་ཀར་ཉིང་རེ་འཛོན་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྩྱུ་ཡིག་བཀོད་དེ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས། གནས་གསུམ་
ལ་གཞོན་པའི་འབྲུང་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་
པས་ན། བརྟན་འགོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཞོན་དང་རོ་ལོངས་དང་གཞོན་སྤྱན་གྱི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྩ་རེ་རབ་མཆོག་ཉིད་མ་སྟེ། སྤྱིང་དུ་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་རབ་
དང་མཆོག་རྩྱུར་མ་ཞེས་བསྤྲགས་ཤིང་མཆོད་པའོ། །

འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ལས་ཡི་གེ་གསུམ་སྤྱབ་པ་པའི་གནས་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་
དོན་དུ་སྤྱིང་སྤྱིང་ཡང་འདི་ལྷ་མོ་ལ་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ལྷ་མོའི་གནས་གསུམ་ལ་
བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་ཏེ། དུག་འཆལ་དེ་ཉིད་གསུམ་རྣམས་
བཀོད་པས། །ཞི་བའི་མཐུ་དང་ཡང་དག་ལྡན་མ། །ཞེས་ལྷ་མོའི་གནས་གསུམ་ལ་དེ་ཉིད་
གསུམ་སྒྲོམ་པའི་མཐུས་ཞི་བའི་མཐུ་ལྡན་མར་གྱུར་ཅེས་བསྤྲགས་པ་དང་། ཉི་མ་སྤྲས་
པས་ཀྱང་། ལྷ་དང་སྤྲགས་དང་ཉིང་འཛོན་གྱི། །དེ་ཉིད་གསུམ་བཀོད་མཐུ་ཆེན་
མོ། །གནས་གསུམ་གཞོན་པའི་ཚོགས་འཛོམས་མ། །ཞེས་གནས་གསུམ་ལ་དེ་ཉིད་
གསུམ་བཀོད་པས་མཐུ་ཆེན་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྱི་མདོག་དཀར་མོ། ཞལ་གཅིག་སྤྱན་གསུམ་པ། དུག་གཉིས་པ། རྒྱ་མཆོག་གི་
སྟེང་ན་བརྒྱ་དང་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱིལ་གྱུང་བྱེད་པས་བཞུགས་པ། སྤྲག་གི་བགས་

གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་གི་རྟོགས་བརྟོན་རིན་ཆེན་ལྟོན་ཤིང་།

པའི་ཤམ་ཐབས་མནའས་པ། གཡས་པ་སྤེང་བ། གཡོན་ཅེ་གསུམ་པ་བསྐྱམས་པ་སྟེ། ཉི་
མ་སྤྲས་པས། ཉ་སྟེས་བྱ་མཆོག་པད་ཆེ་ལ། །སྟེལ་ཀྱང་སྤྱད་བཞུགས་སྟག་ཤམ་
ཅན། །ཞལ་གཅིག་ནམ་ཐར་སྤྱན་གསུམ་བྱག །སྟེལ་སྤེང་དང་མདུང་ཅེ་གསུམ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

རྟུན་ལས།

ཅ་བའི་སྤགས་ཀྱི^①་བསྟོན་པ་འདི་དང་། །

བྱག་འཆལ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག །

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཅ་བའི་སྤགས་ལ་ཞི་དག་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེལ་ནས་བསྟོན་པ་
འདི་ལ་ཆོགས་བཅད་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ཡོད་པ་བཞིན། བྱག་འཆལ་བ་ཡང་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་
ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །

ཅ་སྤགས་གཉིས་པ་དེའི་པན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྟུན་ལས།

ལྷ་མོ་ལ་གྲུས་ཡང་དག་ལྷན་པའི། །

ཆོ་ལྷན་གང་གིས་རབ་རྟུ་བརྟོན་པས། །

སྟོན་དང་ཐོ་རངས་ལངས་པར་བྱས་ནས། །

དན་པས་མི་འདིགས་ཐམས་ཅད་རབ་སྟེར། །

སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་རྟུ་ཞི་བ། །

དན་འགོ་ཐམས་ཅད་འདྲིམས་པ་ཉིད་དོ། །

^① སྟེ་དཔར་རྟུན་ཅ། ༤༩། བ། གྱིས།

གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་གི་ཉོགས་བརྟུ་རིན་ཆེན་ལྷོན་ཡིང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་ལ་སེམས་སྤྱིང་ནས་གྲུས་པ་ཡང་དག་དང་ལྷན་
པའི་སྒོ་ལྷན་གང་གིས་ཕྱག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་གི་བསྟོད་པ་འདི། སྒྲུལ་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་
པས་དག་གིས་རབ་ཏུ་བརྟུ་བ་དང་། དེ་ཡང་དག་སྒྲུར་ཅམ་མིན་པར་མཆན་མོ་ལ་ཆ་
ལྷར་བྱས་པའི་ཆ་དང་པོའི་དུས་ཏེ་སྟོད་དང་། རྣམ་ལང་ཁ་མ་སྟེ་ཐོ་རངས་བཅས་ལ་མལ་
ནས་ལངས་པར་བྱས་ནས། བསྟོད་པ་འདིའི་དོན་ཡིད་ལ་བློན་པ་སོགས་བྱས་པས། ཆེ་
འདིར་འདིགས་པ་བརྒྱད་དང་བརྟུ་བྱ་ཞི་བའི་བདེ་བ་སོགས་མི་འདིགས་པའི་བདེ་བ་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྟེར་བར་འགྱུར་བར་མ་ཆད། ཆེ་བྱི་མའང་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྟེང་
སོགས་སྟེག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བས་ན། འབྲས་བུ་དན་འགྲོའི་སྟེ་གནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འཛོམས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དན་པའི་པན་ཡོན་དང་། བརྒྲས་པའི་
པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱད་ལས།

རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐུག་བཟུན་རྣམས་ཀྱིས། །

རྒྱར་དུ་དབང་ནི་བསྐྱར་བར་འགྱུར་ལ། །

འདི་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་འཕྲོག་ཅིང་། །

སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་དེར་འགྲོ། །

དེ་ཡི་དུག་ནི་དག་པོ་ཆེན་པོ། །

བརྟན་གནས་པའམ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བ། །

ཐོས་པ་དང་ནི་འཕྲངས་པ་ཉིད་ཀྱང་། །

དན་པས་རབ་ཏུ་སེལ་བ་ཉིད་ཐོབ། །

གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་གིས་གཟིར་པའི། །

གནས་བརྟན་བརྩུག་གི་ཉོགས་བརྩོད་རིན་ཆེན་ལྷོན་ཤིང་།

སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆོགས་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་^①ཏེ། །

སེམས་ཅན་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བློ་བས་ནི།
རྒྱལ་བའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱག་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བསྟོད་བློ་བ་ལོ་རང་ཉིད་ལ་
སྦྱར་དུ་སྟེ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་སྟེ་ལ་འབྱུག་པའི་དབང་སོགས་ནི་
བསྐྱར་བར་འབྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་དབང་དུ་འདུ་བ་སོགས་སྤྱན་
མོང་གི་ཆེ་བའམ་དངོས་གྲུབ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་སྤྱག་གི་གནས་དེར་ཡང་གོགས་མེད་པ་འགོ་བར་ཏེ་འཕྲོ་བར་
འབྱུར་ངོ། །

སངས་རྒྱས་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དུག་ཅིག་ནི་ལོག་ལྟ་སྟེ། དེས་ནི་དགེ་ཙམ་ཙམ་
ནས་འཛོམས་པས་དུག་ལོ་དང་ཆེན་པོའང་ཡིན་ལ། དེ་བརྟེན་པར་བྱེད་པའམ་གནས་པར་
བྱེད་པའི་དུག་ནི་གཏི་ཐུག་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གནས་རྩལ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལོག་ལྟ་
དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཞེ་སྤངས་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་འགོ་བ་གཡོ་
བར་བྱེད་པའི་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་ཟོས་པ་དང་ནི། དུག་ཅན་གྱི་རྩ་འབྱུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་བློ་བས་ཏེ་བློ་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ་ཅང་
མེད་དུ་སེལ་བ་ཉིད་ཐོབ། གཞན་ཡང་ཆེ་འདིར་གདོན་དང་རིམས་ནད་དང་དུག་གིས་
གཟེར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོགས་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་རང་མ་ཟད་སེམས་ཅན་གཞན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཆེ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ངོ་སྟེ་སྤངས་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

^① རྟེན་དཔར་རྒྱུད་ཅ། ༤༩། བ། སྟོང་།

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་པན་ཡོན་ནི་རྒྱད་ལས།

གཉིས་གསུམ་བདུན་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་ན། །

བྱ་འདོད་པས་ནི་བྱ་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །

ནོར་འདོད་པས་ནི་ནོར་རྣམས་ཉིད་ཐོབ། །

འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ^①། །

བགེགས་རྣམས་མེད་ཅིང་སོ་སོར་འཛོམས་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྒྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱད་འདི་ཉིན་མཆན་གཉིས་ལ་

ཐུན་གསུམ་གསུམ་དུ་བཅད་ནས་གངས་བདུན་བདུན་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་ཅིང་འདོན་ན།

བྱ་བྱ་མོ་གཉིས་ལས་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱ་སྐྱེ་བ་འགྱུར་ཞིང་། ནོར་གང་འདོད་པ་

རྣམས་ལ་འང་ནོར་གྱི་སྤང་པོ་དེ་དང་དེ་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་མཆོན་ནས་མདོར་ན་རང་ལ་

འདོད་པ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་ལ་གཞོད་པའི་བགེགས་རྣམས་

ཀྱང་རྒྱ་དེས་འཛོམས་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གང་གིས་བསྟོད་པའི་རིམ་པ་ནི།

བཙེམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོལ་མ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

བསྟོད་པ་གསུངས་པ་རྫོགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བསྟོད་པ་འདི་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་མ་རྗེ་བརྟན་སྟོལ་མ་ལ།

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཤྲུག་ཐུབ་པས། རྒྱག་འཆལ་

^① ལྗོན་པར་རྒྱད་ཅ། ༤༩། བ། ༩།

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི་རྟོགས་བརྟོན་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མིང་།

ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟོན་པར་གསུངས་པ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

འདིར་གོང་གི་སྒྲོལ་མའི་འགྲེལ་པའི་ལྟན་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ།

སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་གཙོ་བོའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་མཆོན་དོན་དང་། བསྟན་འགྲུར་ལས་སྒྲོལ་
མའི་སྐྱར་བཅས་བྱུང་མཆན་ཚུལ་དུ་འགོད་ན། བསྐྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས་(རྒྱུད་
འབྱུང་ཙ་པ།) རྗེ་ཡིག་ལས་བྱུང་སྒྲོལ་མ་ནི། །ལྷང་གྲུ་ཕྱག་ན་ལྷགས་གྲུ་འཛིན། །ཕྱག་
སྟོང་སྒྱུན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྒྱས་པའི་སྒྱུ་ནི་མདུན་བསམས་ནས། །མཆོད་པ་ལྷ་ཡིས་
ཡང་དག་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྒྲོལ་མ་ལྷང་ཁྱའི་མཆོན་དོན་མདོ་
ཙམ་འབྲི་ན། ཞལ་གཅིག་བྱུང་བས་ནི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་
མཆོན། སྒྱུ་མདོག་ལྷང་གྲུ་བྱུང་བ་ནི་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་སོགས་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་ལ་དབང་
འབྱོར་བར་མཆོན། ཕྱག་གཉིས་བྱུང་བས་ནི་གཡས་པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་གཡོན་གྱིས་དོན་
དམ་བཤེན་པ་རྟོགས་པར་མཆོན། ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་བས་བདུད་ལ་སོགས་སྒྲོན་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་མཆོན། གཡོན་བསྐྱུམ་པས་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རྫོགས་པར་མཆོན། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་མཆོན། ཕྱག་གཡས་པས་མཆོག་སྒྲིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པས་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
སྒྲིན་པར་མཆོན། གཡོན་པ་སྒྱུབས་སྒྲིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པར་མཆོན། ཕྱག་གཡོན་པས་སྒྲིན་མཛུབ་གཉིས་ཀྱིས་
ཡུལ་བསྐྱུམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་བྱེད་པར་མཆོན། ལོ་བཅུ་དྲུག་
ལོན་པ་ལྷ་བྱས་སྒྲུ་གཞོན་ཤིང་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་
རུས་པ་ཡོད་པར་མཆོན། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲུ་ཆོགས་
བསྐྱེད་གདན་གྱིས་སྟོང་རྗེའི་རང་བཞིན་དང་ལྟན་པར་མཆོན།

བསྟན་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་སྐྱོལ་མའི་སྐྱོར་ནི། སྐྱོལ་མའི་ནང་གི་གཏོར་
ཆོག །སྐྱོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མིས་མཛད་པ། ཡུལ་བལ་པོ་རྫོང་དུ་བསྐྱུར། སེང་གེ་སྤེལ་
སྐྱབ་ཐབས། སྐྱོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མིས་མཛད་པ། ལྷ་མ་དོ་རྩེ་གདན་པ་དང་། དབུལ་
ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོའི་འགྱུར། སྤང་བའི་འཁོར་ལོ། སྐྱོབ་དཔོན་ཅན་གོ་མིས་མཛད་པ་
དང་། སྐྱོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྲ་བ། སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གོ་
མིས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་པི་ཀ་ར་གྱི་རྩོན་དང་། ལོ་རྩ་བ་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྒྱལ་བའི་འགྱུར། སྤང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་བརྩེ་ཏ་དུ་ན་གྱི་ལ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་
ལྷོ་ཁྲོས་གྲགས་པས་བསྐྱར་བཅོས་མཛད། སྐྱོལ་མ་ཆེ་འཕེལ་བའི་ཆོག སྐྱོབ་དཔོན་ཅན་
གོ་མིས་མཛད་པ། མ་རྩ་བརྩེ་ཏ་རྩ་རྩི་ཏ་དང་། ལོ་རྩ་བ་ཞང་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་
འགྱུར། དཔལ་ཆེན་མོ་སྐྱོལ་མའི་བསྟོན་པ་ཞེས་བྲ་བ། བརྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཅན་གོ་མིས་མཛད་
པ། བརྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་སྟན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། ལོ་རྩ་བ་དགེ་སྤྱོད་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་
གྱིས་ལོ་རྩ་བ་ལྷོ་ཁྲོས་རྒྱལ་པོའི་འགྱུར་ལ་ཅུང་ཟད་དག་པར་བཅོས། འཛིགས་པ་བརྒྱད་
ལས་སྐྱོབ་པ་ཞེས་བྲ་བའི་སྐྱོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ནམས་སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གོ་མིས་
མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་པི་ཀ་ར་གྱི་རྩོན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་
རྒྱལ་བས་བསྐྱར་བ་ལས། སྤང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བྲང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དུ་ན་གྱི་
ལ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བ་མལ་གྱི་ལྷོ་ཁྲོས་གྲགས་པས་བསྐྱར་བཅོས་མཛད། སེང་གེང་
ནགས་ཀྱི་སྐྱོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། སྐྱོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་མཛད་
པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དཔལ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དོ་རྩེའི་འགྱུར། སེང་གེང་ནགས་ཀྱི་
སྐྱོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། སེང་གེང་ནགས་
ཀྱི་སྐྱོལ་མ་ཞེས་བྲ་བའི་སྐྱབ་ཐབས། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གཉིས།

གནས་བཞུག་བཞུག་གི་ཉོགས་བཞེད་རིན་ཆེན་ལྷོན་ཤིང་།

པཱི་ཏ་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་དང་། དག་སྟོང་ཁམས་པ་བ་རིའི་འགྱུར། འཕགས་མ་སང་ལྷེང་
ནགས་ཀྱི་སྟོལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཨ་ལྷ་ཡའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དག་སྟོང་ཚུལ་བྱིས་སྒྲུབ་
མཆན་གྱི་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་སྟོལ་མ་ལས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། རྒྱ་གར་བསེལ་
བའི་སང་ལྷེང་ཐུག་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་ཉག་པའི་དོ་རྗེས་མཇེད་པ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་བ་རི་ལོ་
ལྷའི་འགྱུར་བ་བཅས་སོ། །

སྟོས་པ།

རྒྱ་དོན་གནད་ལ་མདོ་རྒྱ་ཁུངས་དང་བཅས། །
དགག་གཞག་སྟོང་བའི་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། །
འོབས་རིམ་སྟོང་གི་ཐུགས་ཀྱི་ཐབ་དོན་ནམས། །
དབང་ལྷའི་ཡུལ་དུ་ད་ལྟར་འདྲེན་གྱུར་ཅིག །

པར་བཞགས་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་དགག་སྒྲུབ་ཆ། །
སྟོས་གྲུབ་ཆད་གྲུབ་སྒྲུབ་བ་མི་འགོག་པར། །
བདེན་གཉིས་ཉི་ཟླ་བྱུང་གི་འོད་ཆབས་ཀྱིས། །
མོངས་པའི་ལྷན་ཆེན་དབྱེངས་སུ་ཡལ་གྱུར་ཅིག །

ཕྱིན་ཐུག་བསྐྱུ་བཞི་ལ་སོགས་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི། །
ཉམས་ལེན་གནད་ནམས་རི་བཞིན་ངོ་འཕྲོད་དེ། །
རང་སེམས་བཅོས་བ་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་དུ། །

གནས་བརྟན་བརྟུ་དུག་གི་རྟོགས་བརྟོད་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མིང་།

རྟོགས་ནས་ཆོས་དོན་རྣམ་མས་ཤིས་གྱུར་ཅིག །

མདོར་ན་སློབ་གཉིས་དུག་གི་སོ་ཁ་ན། །

གཅིར་བྱར་རྒྱ་བའི་རྒྱད་ལྔའི་གདུང་བ་ཀྱུན། །

ཐུན་བའི་གནས་ལ་སྒྲོན་འོད་བཞིན་དུ་ནི། །

ཞི་ནས་བདེ་ཆེན་གོ་འཕང་ཐུར་འཕྲོ་བཤོག །

ཅེས་སྒྲོལ་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་བའི་བསྟོད་འབྲེལ་འཕྲིན་ལས་ཆར་དུ་སྒྲིལ་བའི་སློན་ཕྱང་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་ཉེ་སློབ་འགའ་ཞིག་གིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བསྐྱལ་བ་དང་།
རང་ཡང་རྒྱད་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲེའི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་བའི་ཕྱིར་དུ། སེ་ར་ཆོས་
སྤར་དུ་པལ་ཆེར་བྲིས་བྲིན་ཅིང་། འཕྲོ་ཅུང་ཟད་ལུས་པ་མདོ་ཁམས་དཀར་མཛེས་རྫོང་
ཐོག་རང་གི་པ་མའི་བྲིས་དུ་ (༢༠༡༥་༡༠་༢༠) ལ་རྫོགས་པར་སྤྱར་བའོ། །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྒྲུང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི། །
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག། །

ཅེས་ནང་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་
བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྒྲུང་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་
བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྒྲུང་བའོ། ། དགེའོ། ། །